

הבורסה לניירות ערך

דו"ח דירקטוריון הבורסה לשנת 2012-182309

דו"ח לגבי הארועים והשינויים שחלו במצב עניני החברה ושהשפיעו על הדו"חות הכספיים לשנת 2012

1. מאפיינים כלליים של הבורסה

הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן: "הבורסה") הינה חברה שהתאגדה בישראל בשנת 1953 כחברה ללא הון מניות, המוגבלת בערבות חברה.

בסוף דצמבר 2012 היו לבורסה 29 חברים: 15 בנקים, 13 חברים שאינם בנקים (חש"בים) וחבר רחוק אחד. שלושה מהבנקים הינם בנקים שהתאגדו בחו"ל, והפועלים בישראל במעמד של "בנק חוץ". שלושה מחברי הבורסה שאינם בנקים הינם חברות בנות של בתי השקעות בינלאומיים גדולים.

1.1 בשנת 1969 בעקבות חקיקתו של חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן: "החוק" או "חוק ניירות ערך"), ניתן לחברה רישיון לניהול בורסה לניירות ערך, בהתאם להוראות סעיף 45(א) לחוק ניירות ערך.
החוק הגביל את הזכויות הממשליות וההוניות של חברי הבורסה כמפורט בסעיף 6 וסעיף 11.

1.2 בקבוצת הבורסה שלוש חברות נוספות כלהלן:

1.2.1 מסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ (להלן: "המסלקה")

המסלקה התאגדה בשנת 1966 כחברה מוגבלת בערבות חברה.
עיקר פעילותה של המסלקה היא סליקת העסקאות המתבצעות בניירות הערך הנסחרים בבורסה ומחוץ לבורסה, למעט הנגזרים, ומתן שירותי משמורת מרכזית לניירות ערך (Central Securities Depository). המסלקה מספקת גם שירותים נוספים כגון: סליקת תשלומים שונים המתבצעים למחזיקי ניירות הערך האמורים באמצעות חברי המסלקה, סליקת קרנות נאמנות, סליקת אג"ח ממשלתיות ועסקאות ריפו (באג"ח ממשלתיות) הנסחרות במערכת המסחר של 1MTS, סליקה ומשמורת של ניירות ערך שאינם נסחרים בבורסה (נש"ר). חברי מסלקה אחדים מקבלים מסיטיבנק, באמצעות המסלקה, שירותי Global Custodian, בהתייחס לניירות ערך ומשרותי סליקה, הנסחרים בבורסות בארה"ב. שירותים אלו יפסיקו להינתן החל מן הרבעון השלישי של 2013.

¹ מערכת מסחר ממוחשבת, הממוקמת באירופה בה נסחרות גם אג"ח של מדינת ישראל.

בין הבורסה לבין המסלקה קיימת זיקה הדוקה. הדבר בא לידי ביטוי בכך שהבורסה מעמידה לרשות המסלקה את כל התשתיות התפעוליות הדרושות לה (מיחשוב, כח אדם, ניהול ועוד) ומנגד, ההכנסות מעמלות הסליקה בניירות ערך מועברות לבורסה ונרשמות בדו"חות הכספיים של הבורסה יחד עם עמלות המסחר. למסלקה אין עובדים ואמצעי יצור אחרים משל עצמה.

מאז ספטמבר 2006, המסלקה היא חברה בעלת הון מניות, בבעלות מלאה של הבורסה, לאחר שבעבר, הייתה המסלקה חברה מוגבלת בערבות חברי המסלקה וללא הון מניות.

מסלקת מעו"ף בע"מ

1.2.2

החברה נוסדה בשנת 1957 כחברת "בניני הבורסה בע"מ". בשנת 1993, בעת שהבורסה הקימה את שוק הנגזרים, שונה שמה למסלקת מעו"ף בע"מ, ומאז היא פועלת כמסלקה של הנגזרים הנסחרים בבורסה.

החברה הינה חברה בת בבעלות מלאה של הבורסה (מסלקת הבורסה מחזיקה מניה אחת מתוך 3,000,079 מניות החברה, והבורסה מחזיקה ב-3,000,078 מניות החברה). עיקר פעילותה של החברה הוא הוצאת הנגזרים הנסחרים בבורסה, סליקת העסקאות בנגזרים הנסחרים בבורסה ומימושם של הנגזרים כאמור וקבלת בטחונות מחברי מסלקת מעו"ף בגין פעילותם בשוק הנגזרים.

הכנסות מסלקת מעו"ף נובעות מעמלות שהיא גובה מחברי הבורסה על קניות ומכירות של נגזרים ועל סליקתם. הכנסות אלו מעמלות המסחר והסליקה נרשמות בדו"חות הכספיים של מסלקת מעו"ף.

בין הבורסה לבין מסלקת מעו"ף קיימת זיקה הדוקה. הדבר בא לידי ביטוי בכך שהבורסה מעמידה לרשות מסלקת מעו"ף את כל התשתיות התפעוליות הדרושות לה (מיחשוב, כח אדם, ניהול ועוד). למסלקת מעו"ף אין עובדים משל עצמה.

בין מסלקת מעו"ף לבורסה קיים הסכם לפיו מסלקת מעו"ף משתתפת עם הבורסה בהוצאות בהתאם לחלקה היחסי של מסלקת מעו"ף בהכנסות של שתי החברות. כל הוצאות מסלקת מעו"ף, למעט תשלום הפרמיה לחברי מסלקת מעו"ף בגין הפקדת בטוחות בקרן הסיכונים ("הפרמיה"), משולמות על ידי הבורסה.

ב-17.1.13 החליטו דירקטוריון מסלקת מעו"ף ודירקטוריון הבורסה על ביטול תשלום הפרמיה. הפרמיה שולמה עד ליום 21.2.13.

משרדי הבורסה לניירות ערך בע"מ

1.2.3

החברה הינה בעלת הבניין בו ממוקמת ופועלת הבורסה, ברחוב אחד העם 54 בתל-אביב.

הבורסה מחזיקה בכ-10.29% מהזכות לקבלת רווחים והשתתפות בנכסי משרדי הבורסה במקרה של פירוק ומחזיקה בכ-55.88% מזכויות ההצבעה בחברה.

הבורסה זכאית, על פי תקנון ההתאגדות של החברה, למנות 2/3 מהדירקטורים בחברה וכן למנות את יו"ר דירקטוריון החברה. הבעלים האחרים של החברה הם חלק מחברי הבורסה. בשנת 2013 מתכננת הבורסה לעבור לבניינה החדש, אשר נמצא בתהליך בנייה, ברחוב אחוזת בית בתל אביב. לאחר השלמת המעבר הצפויה במחצית השנייה של שנת 2014 יפונה הבניין הנוכחי. בעלי מניות בחברה שוקלים למכור את הנכס ולפרק, לאחר המכירה, את החברה.

1.3 ועדות הבורסה ותפקידיהן

הבורסה פועלת באמצעות ועדות דירקטוריון שהמרכזיות שבהן: ועדת ביקורת שמשמשת גם כועדה לבחינת הדו"חות הכספיים וכוועדת תיגמול, וועדת תקציב ותוכניות עבודה. הרכב ועדות אלה ותפקידיהן העיקריים מפורטים להלן.

ועדת ביקורת המשמשת גם כועדה לבחינת הדו"חות הכספיים וכוועדת תיגמול

הועדה דנה בדו"חות הביקורת של המבקר הפנימי וכן היא דנה בנושאים שעל פי חוק החברות טעונים אישור ועדת ביקורת. החל ממועד אישור הדו"חות הכספיים לשנת 2010, משמשת ועדת הביקורת גם כוועדה לבחינת הדו"חות הכספיים, והיא דנה ובוחנת את הדו"חות הכספיים לפני הבאתם לאישור הדירקטוריון. החל מ-7.2.2013 משמשת ועדת הביקורת גם כוועדת תיגמול. הועדה מאשרת את תנאי השכר של עובדי הבורסה שאינם נושאי משרה. הועדה ממליצה בפני מוסדות הבורסה המוסמכים (ועדת ביקורת, הדירקטוריון והאסיפה הכללית, לפי העניין), בנושא תנאי הכהונה וההעסקה של יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל ונושאי המשרה בבורסה.

חברי הועדה:

- ד"ר רון מלכא - יו"ר - דירקטור חיצון (החל לכהן כיו"ר הועדה מ-9.12.12)
- אלעד בנבגיי (חדל לכהן ביום 1.3.12)
- לינדה בן שושן - דירקטור חיצון
- גתית גוברמן - דירקטור חיצון (החל מ-7.2.13)
- יצחק חלמיש - דירקטור חיצון (החל מ-9.12.12)
- ברכה ליטבק - דירקטור חיצון (החל מ-1.3.12)
- יורם סירקיס
- דוד שלכט - יו"ר - דירקטור חיצון (חדל לכהן ביום 8.12.12)

ועדת תקציב ותוכניות עבודה

הועדה דנה וממליצה לדירקטוריון בנושא תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית של הבורסה ובנושא תקציב הבורסה, ועוקבת במהלך השנה אחר ביצוע התקציב. עד וכולל הדו"חות הכספיים לשנת 2009, הועדה הייתה דנה גם בדו"חות הכספיים של החברה לפני הבאתם לאישור הדירקטוריון. החל ממועד אישור הדו"חות הכספיים לשנת 2010, ועדת הביקורת משמשת כאמור גם כוועדה לבחינת הדו"חות הכספיים.

חברי הועדה:

חנה פרי-זן - יו"ר (חדלה לכהן ביום 6.9.12)

יורם סירקיס - יו"ר (החל מ-6.12.12)

אנדרו אביר (החל מ-15.9.11)

שאול ברונפלד

לינדה בן שושן - דירקטור חיצון

גתית גוברמן - דירקטור חיצון

אסתר לבנון

ברכה ליטבק - דירקטור חיצון (החלה מ-14.4.11)

ד"ר רון מלכא - דירקטור חיצון

אהוד ציטיאט

2. סביבה כלכלית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות הבורסה**שוק המניות**

שנת 2012 היתה קשה לכלכלות ולבורסות בעולם כמו גם לכלכלת ישראל ולבורסה בתל אביב. ירידת השערים והמחזורים בשוק המניות בתל אביב, שהחלה ברביע השני של 2011 ונמשכה ברציפות עד אמצע 2012, לא היתה מפתיעה. הקשיים הכלכליים בעולם והשפעותיהם על האטת הצמיחה בישראל נתנו את אותותיהם גם בבורסה בתל אביב.

מנתוני 2012 בתל אביב עולה כי במחצית השנייה של השנה החלו שערי המניות לעלות וכי הירידה במחזורי המסחר במניות נבלמה.

בשנת 2012 עלה מדד ת"א-25 בכ-9%, לאחר ירידה של כ-18% בשנה הקודמת. מחזורי המסחר התייצבו על רמה של כ-1.1 מיליארד שקל ליום וגיוסי ההון היו נמוכים.

שנת 2012 נפתחה בירידות שערים של כ-4% בחודשים ינואר-מאי, אך לאחר מכן התהפכה המגמה ובשבעת החודשים הבאים נרשמו עליות של כ-14%. כשבסיכום שנתי עלה מדד ת"א-25 בכ-9%.

הגורם השלילי העיקרי שהשפיע על מדדי המניות בארץ היה ההאטה הכלל עולמית כתוצאה ממשבר החוב במדינות אירופה שהחל בשנת 2011 והחריף השנה עם הורדת דירוג אשראי למדינות ולבנקים מובילים באירופה. במקביל, התרבו העדויות להאטה במשק, ביניהם: ירידה בקצב הצמיחה והתייצבותה בשיעור שנתי של 3%; עלייה בשיעור האבטלה ועלייה בגירעון הממשלתי.

בין הגורמים החיוביים המקומיים שהשפיעו על מגמת המסחר בתל-אביב היו הורדת הריבית ע"י בנק ישראל ברבע אחוז, ארבע פעמים השנה, לרמה של 1.75% החל בינואר 2013. הורדות הריבית היו על רקע עליית מדד המחירים לצרכן בשיעור נמוך מתקרת האינפלציה שהציבה הממשלה. במישור הבינלאומי, תרמו עליות השערים, בעיקר בשווקי ארה"ב.

בערכים דולריים, מדד ת"א-25 עלה בשנת 2012 בכ-12% - שיעור נמוך מעט מממוצע תשואות של מדדי מניות בבורסות מובילות בעולם.

עליות שערים אפיינו את רוב המדדים הענפיים בשנת 2012. בלטו השנה מדדי ת"א-פיננסים ות"א יתר-50 בעלייה של יותר מ-20%, כאשר מדד בלוטק-50 – הכולל את חברות הטכנולוגיה והביומד הגדולות - עלה השנה בכ-16%, ולעומתם, מדד חברות התקשורת רשם ירידה חדה של כ-33%.

תשואה שנתית של מדדי המניות 2010-2012

2012	2011	2010	
9%	-18%	16%	ת"א-25
5%	-26%	16%	ת"א-75
16%	-9%	9%	ת"א בלוטק-50
22%	-26%	20%	ת"א יתר-50
23%	-34%	9%	ת"א-פיננסים
14%	-23%	15%	ת"א נדל"ן-15
7%	-6%	49%	מניות נפט וגז
-33%	-37%		ת"א-תקשורת*

* הממדד הושק ב-2011.3.4.

מחזור המסחר היומי המשיך לרדת בשנת 2012 בהמשך למגמה שהחלה ברבעון השני של שנת 2011 והתייצב על רמה ממוצעת של כ-1.1 מיליארד שקל - נמוך בכ-38% מהמחזור אשתקד. השנה עלה במעט חלקן של המניות הכלולות במדד ת"א-25 והן היוו כ-70% מסך המחזור במניות (ללא תעודות סל) לעומת כ-68% אשתקד, במקביל לירידה בחלקן במסחר של מניות היתר לכ-9% בלבד.

ב-2012 תושבי חוץ רכשו, נטו, מניות בסך כ-0.5 מיליארד דולר בבורסה בת"א, נמוך בכ-24% מסך הרכישות בשנת 2011.

סך גיוס ההון בשוק המניות עמד בשנת 2012 על כ-3.4 מיליארד שקל בלבד לעומת כ-5.1 מיליארד שקל אשתקד ולעומת כ-13 מיליארד שקל בשנת 2010.

גיוסים בשוק המניות בתל-אביב בשנים 2010-2012

מספר הנפקות			הסכומים שגויסו (במיליוני שקלים)			
2012	2011	2010	2012	2011	2010	
58	71	100	2,395	2,997	8,463	הנפקות
0	8	17	0	715	*3,237	מזה: חברות חדשות
60	76	84	848	1,502	3,767	הקצאות פרטיות
			148	593	546	מימוש אופציות
118	147	184	3,391	5,092	12,776	סה"כ

* כולל הנפקת "עזריאלי" בסך כ-2 מיליארד שקל.

בשנת 2012 גייסו חברות ההיי-טק (טכנולוגיה וביומד) כ-0.9 מיליארד שקל, סכום המהווה כ-27% מהסכום שגויס באמצעות מניות השנה.

ההנפקות הגדולות ביותר השנה היו של אידיבי אחזקות וחברת ההייטק הדואלית טאואר בסך של כ-300 מיליון שקל כל אחת.

השנה לא בוצעו הנפקות ראשוניות ולא הייתה כל הפרטה, אך הוכנסה פעילות חדשה לתוך עשר חברות בורסאיות שהיו ללא כל פעילות עסקית ("שלדים בורסאיים").

החברות הדואליות גייסו בחו"ל כ-0.7 מיליארד שקל בלבד, ירידה ב-56% לעומת השנה הקודמת.

במהלך שנת 2012 נרשמו למסחר בבורסה בתל-אביב שתי חברות דואליות - חברת הביומד האמריקנית פוטומדקס שמניותיה נסחרות בנאסד"ק ובאטמ תקשורת שמניותיה נסחרות ברשימה הראשית בבורסה של לונדון. בנוסף, חברת הביומד רדהיל ביופארמה, שמניותיה נסחרות בת"א, רשמה את מניותיה למסחר בנאסד"ק.

במקביל חמש חברות דואליות נמחקו מהמסחר: רדויז'ן נמחקה מהמסחר בת"א ובנאסד"ק בעקבות מיזוג עם חברה זרה, מניות די מדיקל ואורכית נמחקו מהמסחר בנאסד"ק, והחברות פוינטר ובלופניקס מחקו את מניותיהן מהמסחר בת"א בלבד.

כיום נסחרות בת"א 44 חברות דואליות שנסחרות במקביל גם בארה"ב ובאירופה ושש חברות נוספות, נסחרות בת"א וגם באירופה, שלא במסגרת הרישום הכפול.

מספר החברות בבורסה הגיע ל-549 בסוף 2012 לעומת 593 חברות בסוף שנת 2011, לאחר שבמהלך השנה נמחקו מהבורסה 47 חברות. בין החברות שנמחקו נמנות 12 חברות שנמחקו עקב אי עמידה בכללי השימור וכן 23 חברות שנמחקו בעקבות הצעות רכש ומיזוגים - מחציתן בעקבות "השטחת הפירמידות".

שוק איגרות החוב

עלויות שערים של כ-7%-10% נרשמו באיגרות החוב בשנת 2012. איגרות החוב הלא-ממשלתיות צמודות המדד בלטו השנה בעלייה של 10% וזאת לאחר שבלטו בירידה של כ-2% בשנת 2011. איגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד והלא-צמודות עלו בכ-7%-9% בשנת 2012 לאחר עליה של כ-4%-5% בשנת 2011. איגרות החוב הלא-ממשלתיות צמודות המט"ח עלו השנה בכ-7% לאחר עלייה של כ-8% אשתקד.

החל ב-1 במאי השיקה הבורסה שלושה מדדי תל-בונד חדשים במטרה לשפר את נזילות איגרות החוב של החברות. המדדים החדשים הם:

1. מדד תל-בונד צמודות – הכולל איגרות חוב לא-ממשלתיות, צמודות למדד המחירים לצרכן.
2. מדד תל-בונד צמודות-יתר – הכולל איגרות חוב לא-ממשלתיות, צמודות למדד המחירים לצרכן ואינן כלולות במדד תל-בונד 60.
3. מדד תל בונד – צמודות בנקים – הכולל איגרות חוב צמודות למדד, שהנפיקו בנקים. יצוין כי עד כה הוגשו בקשות להנפקת 12 סדרות של תעודות סל על מדדים אלה.

בשוק איגרות החוב גדלו השנה המחזורים היומיים והגיעו ל-4.1 מיליארד שקל, מחזור גבוה בכ-10% מהמחזור בשנת 2011.

העלייה במחזורים משקפת, בין היתר, עלייה של כ-14% במחזור המסחר באיגרות חוב לא-ממשלתיות לשיא של כ-1 מיליארד שקל ליום.

עיקר העלייה במחזורים באיגרות חוב ממשלתיות מבטאת גידול במחזורי המסחר באיגרות חוב צמודות מדד, שהגיעו להיקף חסר תקדים של כ-1.1 מיליארד שקל ביום בשנת 2012 לעומת כ-0.9 מיליארד שקל ביום בארבעת השנים הקודמות. באיגרות חוב שקליות לא נרשמה עלייה בפעילות, במקביל לצמצום, נטו, בהשקעות משקיעי חוץ בהן בכ-0.2 מיליארד דולר בשנת 2012.

היקף הנפקות האוצר, נטו, עלה השנה בשיעור חד עקב עלייה בגירעון התקציבי. בשנת 2012 גייס האוצר כ-22 מיליארד שקל נטו באמצעות איגרות חוב, לעומת כ-3 מיליארד שקל בשנה הקודמת.

הגיוס הממשלתי, ברוטו, ב-2012 היה הגבוה זה יותר מעשרים שנה, והסתכם בכ-82.3 מיליארד שקל, כ-72% מהן באג"ח שקליות, לעומת כ-64.5 מיליארד שקל בשנת 2011. במקביל נרשמו פדיונות של איגרות חוב שקליות בשווי כולל של כ-40.9 מיליארד שקל ושל איגרות חוב צמודות בשווי של כ-19.2 מיליארד שקל, נמוך במעט מסך הפדיונות (כ-61.5 מיליארד שקל) בכל סוגי איגרות החוב אשתקד.

סך גיוס ההון באיגרות חוב לא-ממשלתיות (חברות, מובנות ותעודות פקדון) הסתכם השנה בכ-39.7 מיליארד שקל, סכום נמוך במעט לעומת שנת 2011.

כ-25.3 מיליארד שקל גויסו ב-63 הנפקות של איגרות חוב חברות, כ-55% מהסכום גויס בתשע הנפקות בהיקף של יותר ממיליארד שקל כל אחת, לעומת כ-31.3 מיליארד שקל בשנת 2011. כ-8 מיליארד שקל נוספים גויסו בהקצאות פרטיות, וכ-5.8 מיליארד שקל נוספים גויסו באמצעות איגרות חוב צמודות מדד למשקיעים מוסדיים (רצף מוסדיים ונשר).

בנוסף, גויסו כ-0.2 מיליארד שקל בהנפקת תעודות פיקדון וכ-0.4 מיליארד שקל באמצעות מימוש אופציות.

הנפקות איגרות חוב סחירות בשנת 2012 - מאפיינים עיקריים:

- בהשפעת יישום המלצות ועדת חודק, החל ברבעון האחרון של 2010, הצטמצם היקף הגיוסים בשוק איגרות החוב ע"י חברות, וסך הגיוס בניכוי "חברת החשמל" והסקטור הפיננסי ירד ב-4% בשנת 2012 לאחר ירידה של כ-8% בשנת 2011. ב-2012 גייסו חברות אלה כ-20.9 מיליארד שקל, לעומת כ-21.8 מיליארד שקל בשנה הקודמת.
- השפעה נוספת של יישום מסקנות ועדת חודק הינה ירידה במשקל ההנפקות של סדרות חדשות מכ-78% מהסכום שגויס בהנפקות של איגרות חוב לציבור בינואר-ספטמבר 2010, טרם החלת מסקנות הוועדה, לכ-45% ברבעון האחרון של 2010 וכ-42% בשנים 2011 ו-2012.
- במקביל עלה משקל ההנפקות של איגרות חוב בעלות דירוג (A-) ומעלה מכ-85% מהסכום שגויס בהנפקות אג"ח לציבור בשנת 2010 לכ-92% בשנת 2011 ולכ-96% בשנת 2012.
- ענף הפיננסים ממשיך להוביל בגיוסים בסך כ-10.8 מיליארד שקל בשנת 2012, כ-34% מסך הגיוסים (ללא חברת החשמל), בהם הנפקה של לאומי מימון בסך כ-2.3 מיליארד שקל. היקף הגיוסים בענף זה נובע מהשינויים בהלימות הון לה נדרשים הבנקים וכן מהעובדה כי יישום המלצות ועדת חודק אינו חל על הבנקים וחברות ביטוח עד סוף שנת 2012.
- חברות הנדל"ן גייסו כ-10.3 מיליארד שקל בשנת 2012, כ-36% יותר מהסכום שגייסו בשנה הקודמת.
- חברות המסחר והשירותים (ללא חברת החשמל) שגייסו ב-2011 כ-12 מיליארד שקל, מרבית הסכום ע"י חברות התקשורת, צמצמו השנה את היקף הגיוסים לכ-4.6 מיליארד שקל בלבד.
- חברת החשמל ביצעה את הנפקת איגרות החוב הגדולה ביותר בתולדות הבורסה בסך כ-2.9 מיליארד שקל באמצעות שלוש סדרות של איגרות חוב מגובות בערבות מדינה. בהמשך, גייסה החברה ממשקיעים מוסדיים כ-2.5 מיליארד שקל נוספים בהרחבת סדרות אלה. בנוסף גייסה ממשקיעים מוסדיים כ-2 מיליארד שקל בהקצאות של איגרות חוב, ללא ערבות המדינה.

גיוס הון באיגרות חוב לא-ממשלתיות* לפי ענפים 2012-2010

במיליוני שקלים

*2012		2011		2010		
39,084		39,229		41,628		סה"כ
7,400		4,000		0		מזה: חברת החשמל
100%	31,684	100%	35,229	100%	41,628	סה"כ ללא חברת החשמל
						<u>חלוקה לענפים:</u>
34%	10,835	38%	13,444	44%	17,941	פיננסים
32%	10,255	22%	7,565	19%	8,042	נדל"ן
						מסחר ושירותים (ללא
15%	4,620	33%	11,753	18%	7,642	"חשמל")
10%	3,042	2%	563	6%	2,504	תעשייה
6%	1,925	5%	1,904	11%	4,688	השקעות
3%	1,007	0%	0	2%	811	חיפוש נפט וגז

* כולל רצף מוסדיים; לא כולל איגרות חוב מובנות, תעודות פיקדון, מימוש אופציות ונ.ש.ר.

תעודות סל

בסוף 2012 נסחרו בבורסה 440 תעודות הסל ושווי החזקות הציבור בהן הסתכם בכ-58 מיליארד שקל בסוף נובמבר 2012.

התפתחות שוק תעודות הסל, שהחלה בשנת 2003 והגיעה לשיא ב-2008, הואטה בשנים האחרונות. השנה הונפקו 18 תעודות סל חדשות. בין התעודות הונפקו לראשונה שתי תעודות סל על מדד ת"א-ביומד שהושק במרץ 2010 ושלוש תעודות סל מדד ת"א-נפט וגז שהושק באפריל 2011. יש לציין ששווי החזקות הציבור הכולל בחמש תעודות אלה עדיין נמוך-כ-60 מיליון שקל בלבד. כמו כן הונפקו השנה 13 תעודות חדשות על מדדים ותיקים שונים, מקומיים ובינלאומיים, של מניות ושל איגרות חוב.

שווי החזקות הציבור בתעודות סל עלה השנה בכ-8.6 מיליארד שקל, כ-65% מהעלייה כתוצאה מעליית מחירי נכסי הבסיס:

- שווי החזקות הציבור בתעודות סל על מדדי מניות מקומיים עלה בכ-2.5 מיליארד שקל, בזכות עלייה במחירי נכס הבסיס. הציבור מכר נטו תעודות סל על מדדי מניות מקומיים בסך כ-1.3 מיליארד שקל, מרביתן במחצית הראשונה של השנה, ורכש נטו תעודות סל בסך כ-2.5 מיליארד שקל בחודשיים האחרונים של השנה. בתעודות סל על מדדי מניות בחו"ל נרשמה עלייה של כ-3.1 מיליארד שקל בהחזקות הציבור. מרבית העלייה, כ-1.8 מיליארד שקל, נבעה מרכישות תעודות סל ע"י הציבור בעיקר במחצית הראשונה של 2012, והשאר מעליית מחירי נכס הבסיס.
- שווי החזקות הציבור בתעודות סל על מדדי איגרות חוב וסחורות עלה בכ-3 מיליארד שקל, כמחצית הסכום עקב רכישות הציבור.

מעניין לציין כי העלייה בשווי החזקות הציבור בתעודות סל על מדדי מניות (מקומיים ובינלאומיים כאחד) לוותה בירידה משמעותית במחזור היומי בתעודות אלה, שהסתכם בכ-217 מיליון שקל והיה נמוך בכ-45% מהמחזור בשנת 2011. מחזור זה היווה כ-20% ממחזור המסחר הכולל במניות, לעומת כ-23% אשתקד.

המחזור היומי בתעודות סל על מדדי איגרות חוב הסתכם בכ-146 מיליון שקל, נמוך בכ-10% מהמחזור בשנה הקודמת. מחזור זה היווה כ-14% ממחזור המסחר באיגרות חוב לא-ממשלתיות לעומת כ-18% בשנת 2011.

מילוה קצר מועד (מק"מ)

בשנת 2012 הסתכם המחזור היומי במק"מ בכ-0.6 מיליארד שקל, נמוך בכ-45% לעומת המחזור בשנה הקודמת.

הירידה בפעילות במק"מ השנה נבעה ממשקיעי חוץ שצמצמו את השקעותיהם נטו במק"מ בכ-9 מיליארד דולר נטו בחודשים מאי-דצמבר 2011, וזאת בעקבות ביטול הפטור ממס על השקעות תושבי חוץ החל בחודש יולי 2011. בשנת 2012 נמשכו מכירות אלה, אך בקצב איטי, והן הסתכמו בכ-3.4 מיליארד דולר.

שערי המק"מ עלו בכ-2.6% ב-2012 והתשוואה לפדיון ירדה לכ-1.8% בסוף השנה, לעומת כ-2.6% בסוף שנת 2011.

בשנת 2012 ירדו החזקות הציבור הישראלי והזר במק"מ והסתכמו בכ-118 מיליארד שקל בסוף השנה, לאחר שהגיעו לשיא של כ-136.5 מיליארד שקל בסוף שנת 2010 וירדו לכ-123.5 מיליארד שקל בסוף שנת 2011.

שוק הנגזרים

המסחר באופציות על מדד ת"א-25 התאפיין בירידה במחזורים בדומה לירידה במחזורי המסחר בנכס הבסיס. בשנת 2012 נסחרו כ-234 אלף יחידות ביום לעומת כ-357 אלף יחידות אשתקד. תחילת השנה התאפיינה בסטיית תקן של כ-25%, שהלכה וירדה לרמות של כ-15% בתחילת מאי. בחודש יוני חל זינוק לרמה של כ-20%-28%. במחצית השנייה של השנה ירדה שוב סטיית התקן והתייצבה על כ-15% בסופה.

גם המסחר באופציות הדולריות התאפיין בירידה במחזורים, וזאת חרף התנודתיות הרבה בשער הדולר ביחס לשקל. המחזור היומי באופציות הדולריות ירד לכ-35 אלף יחידות ביום בשנת 2012, והיה נמוך בכ-20% מהמחזור בשנה הקודמת.

התפתחות המחזור היומי בבורסה משנת 2006 עד 2012

<u>סה"כ</u>			<u>שנה</u>
<u>(אלפי יחידות)</u>	<u>(מיליוני ש"ח)</u>		
<u>נגזרים</u>	<u>אג"ח ומק"מ</u>	<u>מניות</u>	
327	2,237	1,298	2006
425	3,460	1,922	2007
378	4,237	1,818	2008
286	4,247	1,543	2009
329	3,841	1,878	2010
406	3,952	1,538	2011
274	3,922	966	2012

3. דוחות כספיים - (מאוחד)

הכנסות

הכנסות הבורסה בשנת 2012 הסתכמו בסך 229.2 מיליון ש"ח לעומת 264.8 מיליון ש"ח בשנת 2011 וכ-264.5 מיליון ש"ח בשנת 2010.

מתוך ההכנסות הנ"ל, הסתכמו ההכנסות מעמלות המסחר וסליקה בכ-129 מיליון ש"ח בשנת 2012 לעומת כ-159 מיליון ש"ח בשנת 2011 וכ-158 מיליון ש"ח בשנת 2010. הכנסות מדמי רישום ואגרות שנתיות, מהפצת נתוני מסחר ומידע אחר ומשרותי מסלקה, הסתכמו בכ-100 מיליון ש"ח בשנת 2012 לעומת כ-106 מיליון ש"ח בכל אחת מהשנים 2011 ו-2010.

עלות ההכנסותהוצאות בגין הטבות לעובדים-

ההוצאות בגין הטבות לעובדים (שכר ונלוות) בשנת 2012 הסתכמו בסך של כ- 109.6 מיליון ש"ח לעומת כ-104.9 מיליון ש"ח בשנת 2011, דהיינו גידול של כ- 4.7 מיליון ש"ח. גידול זה נובע בעיקר מזחילת שכר שנתית של העובדים, מקיטון בעלויות שכר שהונו לרכוש, ומביטול הפרשת יתר למנהלים שנרשמה בשנת 2011. מצד שני, חל קיטון במענקים (למנהלים ולעובדים), לעומת שנה קודמת, וכן מקיטון בעלות השעות הנוספות.

מחשבים ותקשורתהוצאות שוטפות

ההוצאות השוטפות בשנת 2012 עמדו על כ-32.8 מיליון ש"ח לעומת ההוצאות השוטפות בשנת 2011 שעמדו על כ-33 מיליון ש"ח. הקיטון בסך כ-0.2 מיליון ש"ח נובע מהנחות שהתקבלו מחברות עבור שירותי מיקור חוץ ואחזקת מערכות ומחתימה על הסכם חדש לשירותי מתקן הגיבוי שהוזיל גם את עלויות אחזקת חומרות מתוצרת IBM. מנגד חל גידול בהוצאות השוטפות לתחום אבטחת מידע שקיזז חלק מההתייעלות שבוצעה.

שיווק

הוצאות השיווק לשנת 2012 עמדו על 5.8 מיליון ש"ח לעומת 4.4 מיליון ש"ח בשנת 2011. הגידול בתקציב נובע משיתוף הפעולה עם בלומברג, שנמשך לאורך כל השנה ותקציבו ב-2012 עמד על קרוב ל-4 מיליון ש"ח. בשל הירידה במחזורי המסחר, קוצצו פעולות השיווק האחרות באופן משמעותי ומספר פרויקטים שתוכננו לא בוצעו. ההוצאה עליהן בשנת 2012 עמדה על כ-2 מיליון ש"ח בלבד, לעומת 3.2 מיליון ש"ח ב-2011.

השקעות

השקעות הון (ללא הבניין החדש) בשנת 2012 עמדו על כ-18 מיליון ש"ח לעומת השקעות כ-20.2 מיליון ש"ח ב-2011. סעיף הרכש העיקרי בשנת 2012 היה סעיף הפרויקטים המיוחדים אשר במסגרתו בוצע תהליך שדרוג חומרות ותוכנות והטמעת טכנולוגיות חדשות שבאו להקל על המעבר לבניין החדש. שדרוג מערך האחסון העסקי, שדרוג אתר הבורסה, תחילת שדרוג מערכת השו"ב המרכזית ושדרוג תשתיות תקשורת שונות. תקציב הרזרבה בסך 3 מיליון ש"ח לא נוצל בשנת 2012.

במקביל להשקעות אלה בוצעה התייעלות במציאת פתרונות חלופיים ליישומי אבטחת מידע וצומצמו היקפי הפעילות בפרויקטים בתחום התשתיות.

ההון העצמי

הרווח הנקי הסתכם לכ-25.9 מיליון ש"ח והביא את ההון העצמי לכ-530.7 מיליון ש"ח. הגידול בהון מבטא את מדיניות הדירקטוריון להגברת יציבות הבורסה והמסלקות ולשיפור הדרוג של הבורסה בעיני בתי השקעות בינלאומיים וגם לצבירת אמצעים למימוש תכניות הפיתוח, בעיקר בניית הבניין החדש והקמת מערכת מסחר חדשה.

4. דוח שנתי בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי לפי תקנה**9ב(א)**

ההנהלה, בפיקוח דירקטוריון הבורסה, אחראית לקביעתה והתקיימותה של בקרה פנימית נאותה על הדיווח הכספי ועל הגילוי בבורסה.

לעניין זה חברי ההנהלה הם:

4.1 אסתר לבנון, מנהל כללי;

4.2 יוני שמש – משנה למנכ"ל, מנהל מחלקת טכנולוגיות מידע ותפעול, יוסי טרייסטר – סמנכ"ל בכיר, מנהל מחלקת מינהל וכספים, יוסי לוי – סמנכ"ל בכיר, מנהל מחלקת חברים ופיקוח, חגית נאמן, עו"ד - סמנכ"ל בכיר, מנהלת המחלקה המשפטית ומזכירת החברה, חני שטרית-בך - סמנכ"ל בכיר, מנהלת המחלקה הכלכלית (מ-1.7.11), אורלי גרינפלד - סמנכ"ל בכיר, מנהלת מחלקת הסליקה (מ-15.3.12), ראובן גולדנברג - סמנכ"ל בכיר, מנהל מחלקת מסחר ונגזרים (מ-15.3.12).

בקרה פנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי כוללת בקרות ונהלים הקיימים בבורסה, אשר תוכננו בידי המנהל הכללי ונושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים או תחת פיקוחם, או בידי מי שמבצע בפועל את התפקידים האמורים, בפיקוח דירקטוריון הבורסה, אשר נועדו לספק מידה סבירה של ביטחון בהתייחס למהימנות הדיווח הכספי ולהכנת הדוחות בהתאם להוראות הדין, ולהבטיח כי מידע שהבורסה נדרשת לגלות בדוחות שהיא מפרסמת על פי הוראות הדין, נאסף, מעובד, מסוכם ומדווח במועד ובמתכונת הקבועים בדין.

הבקרה הפנימית כוללת, בין השאר, בקרות ונהלים שתוכננו להבטיח כי מידע שהבורסה נדרשת לגלותו כאמור, נצבר ומועבר להנהלת הבורסה, לרבות למנהל הכללי ולנושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים או למי שמבצע בפועל את התפקידים האמורים, וזאת כדי לאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישת הגילוי.

בשל המגבלות המבניות שלה, בקרה פנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי אינה מיועדת לספק בטחון מוחלט שהצגה מוטעית או השמטת מידע בדוחות תימנע או תתגלה.

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, ביצעה בדיקה והערכה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי בבורסה והאפקטיביות שלה. הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי והגילוי שביצעה ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון כללה:

- א. תהליך הערכת סיכונים לצורך מיפוי וזיהוי התהליכים המהותיים מאוד לשנת 2012.
- ב. עדכון התהליכים והבקרות בתהליכים אשר זוהו כמהותיים מאוד בפעילות החברה, בהתאם לשינויים שחלו במהלך שנת 2012, כמפורט להלן:
 - מטרות ומדיניות ניהול סיכונים פיננסיים.
 - נכסים בלתי מוחשיים ורכוש קבוע.
 - שכר והתחייבויות לעובדים.
 - הכנסות.

הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית כללה הגדרת בקרות בתחום ה- ITGC (בקרות כלליות של מערכות מידע), בתחום הסגירה והדיווח הכספי וכן בתחום ה- ELC (בקרות ברמת הארגון).

ג. במהלך שנת 2012 בוצע תהליך תיקוף של אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי והגילוי וכן בדיקה של נאותות התייעוד, על ידי יועץ חיצוני, עבור החברה. בהתבסס על הערכת האפקטיביות שביצעה ההנהלה בפיקוח בדירקטוריון כמפורט לעיל, הדירקטוריון והנהלת הבורסה הגיעו למסקנה, כי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי בבורסה ליום 31 בדצמבר 2012 היא אפקטיבית.

4.3 רצ"ב כנספח א' הצהרת מנהלים (הצהרת מנהלת כללית והצהרת נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים), כנדרש לפי תקנה 9ב (ד) (2) לתקנות ניירות ערך.

5. תחומי הפעילות העיקריים

החברה מנהלת בורסה ומסלקות לניירות ערך. החברה מקיימת מסחר וסליקה בניירות ערך ובכלל זה נגזרים, משמשת כ- CSD, עוסקת ברישום ניירות ערך למסחר, חישוב מדדי ניירות ערך והפצת נתוני המסחר ונתונים אחרים לקהיליית שוק ההון. העמלות על פעולות אלה מהוות את רוב רובן של הכנסות הבורסה והן משמשות לכיסוי ההוצאות השוטפות, לכיסוי תקציבי הפיתוח וליצירת רוזבות. לשם הבטחת תקינות והגינות המסחר קובעת הבורסה תנאים לרישום למסחר בבורסה של ניירות ערך וכן תנאים להמשך הרישום למסחר ("תנאי שימור"). לבסוף, הבורסה גם מפקחת על חברי הבורסה בהיבטים השונים של יציבות פיננסית וכללים נוספים שנקבעו בתקנון הבורסה ובהנחיות על פיו.

6. חלוקת דיבידנדים

בהתאם לחוק ניירות ערך, רווחי הבורסה ישמשו רק למטרותיה ולא יחולקו לחבריה והוראה זו תחול עד לאחר מתן שני רשיונות או יותר לניהול בורסה. לפיכך הבורסה לא חילקה דיבידנדים מאז הקמתה. הגידול במחזורי המסחר, בהנפקות ובפעילויות אחרות במהלך השנים איפשר: להוריד את עמלות המסחר והסליקה באופן משמעותי במקביל לכיסוי ההוצאות השוטפות, להשקיע סכומים נכבדים בפיתוח ולצבור הון עצמי ורוזבות כספיות, המהוות מקור מימון לבניית הבניין החדש, לפיתוח עתידי ו"כרית ביטחון ליום סגריר". בחודש יוני 2012 שילמה מסלקת מעו"ף דיבידנד בסך 50 מיליון ₪ לבורסה.

7. משאבי אנוש

7.1 מבנה ארגוני

להלן החלוקה הפונקציונלית-

מחלקה	מצבת העובדים בסוף השנה	
	2011	2012
1. לשכת היו"ר והמנכ"ל	5	5
2. ניהול סיכונים	1	0
3. משפטית	7	7
4. מסחר ונגזרים	14	14
5. כלכלית	22	22
6. דוברות ושיווק	8	8
7. טכנולוגיות מידע ותפעול	100	100
8. מינהל וכספים	26	25
9. חברים ופיקוח	13	13
10. משאבי אנוש	6	5
11. סליקה	20	20
סה"כ:	222	219

מערכת יחסי העבודה מושתתת על הסכם עבודה קיבוצי מיוחד שנחתם בין הנהלת הבורסה לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה – מועצת פועלי תל אביב יפו וועד עובדי הבורסה (להלן: "נציגות העובדים").

7.2 להלן פירוט השכר ושווי ההטבות האחרות ששולמו בשנת 2012 (31.12.12 - 1.1.12) למקבלי השכר הגבוה מבין נושאי המשרה בבורסה (סכומים באלפי ש"ח):

2012				פרטים		
תגמולים בעבור שרותים				תפקיד	היקף משרה	שם פרטי ושם משפחה
סה"כ	מענקים	הטבות ⁽²⁾	שכר ונילוות ⁽¹⁾			
1,810	---	88	1,722	יו"ר	80%	ש. ברונפלד
1,759	---	113	1,646	מנכ"ל	100%	א. לבנון
1,311	---	115	1,196	משנה למנכ"ל, מנהל מחלקת טכנולוגיות מידע ותפעול	100%	י. שמש
1,251	---	113	1,138	סמנכ"ל בכיר, מנהל מחלקת חברים ופיקוח	100%	י. לוי
1,241	---	86	1,155	סמנכ"ל בכיר, מנהל מחלקת מנהל וכספים	100%	י. טרייסטר

- (1) כולל תנאים נלווים לשכר, כגון: תנאים סוציאליים, הפרשות בשל סיום יחסי עובד מעביד וכו'.
 (2) החל מ- 2012 כולל הטבות שלא במזומן, כגון: אחזקת רכב, טלפון נייד והכנסות שנזקפו לשכר.

מודל תגמול לבכירים

ביום 29.12.2011 אישר הדירקטוריון, לאחר קבלת אישורה של ועדת הביקורת מיום 25.12.2011 והמלצות ועדת התגמול מיום 20.12.2011, מודל תגמול רב שנתי לבכירים בבורסה (להלן: "המודל" או "מודל התגמול").

הדירקטוריון וועדת הביקורת החליטו לאשר מדיניות לפיה, לא תתקבל החלטה על הורדה בשכרו הריאלי (דהיינו, בסכום השכר הצמוד למדד) של בכיר המכהן בבורסה. עקרונות מודל התגמול - מודל התגמול כולל שלושה מרכיבים: עלות שכר בסיס, מענק שנתי המבוסס על עמידה ביעדים שייקבעו מראש לבכיר ומענק מיוחד שיינתן עבור מאמץ או הישגים מיוחדים.

המודל מתבסס על ניתוח השוואתי ("בנצ'מארק") של היקף התגמול על מרכיביו השונים, של קבוצת בעלי תפקידים בחברות ציבוריות ישראליות, בעלות זיקה לתחום הפיננסי (בנקים, חברות ביטוח וחברות פיננסיות), אשר היוו את קבוצת המדגם. בעלי התפקידים בחברות המדגם נבחרו תוך התייחסות לגודל החברה, היקף הפעילות, מספר העובדים וכו'.

בהתאם לאמור לעיל, קבוצת המדגם, כוללת מנכ"לים שאינם בעלי שליטה בחברות הפיננסיות וכן נושאי משרה בכירה שאינם מנכ"לים או יו"רים, בחברות ביטוח ובנקים. מתוך נתונים אלו, נוטרלו נושאי משרה שאינם ברי השוואה לנושאי המשרה בבורסה, וכן נוטרלו 10% מתצפיות המדגם הגבוהות ביותר ו- 10% מתצפיות המדגם הנמוכות ביותר. כמו כן, נבחנו נתוני תגמול של בכירים בגופים רגולטוריים (בנק ישראל, רשות ניירות ערך ומשרד האוצר) ונתונים אלו שוקללו במודל, במשקל שנקבע לעניין זה, לצורך קביעת טווח השכר.

במסגרת נתוני הבנצ'מארק נבחנו גם מרכיבי התגמול (שכר בסיס מול מענק משתנה) ובדומה לממצאים נקבע הטווח של היקף התגמול המשתנה, במונחי חודשי משכורת.

תוצאות הבנצ'מארק על פי המודל, היוו בסיס לקביעת טווח העלות של שכר הבסיס עבור מנכ"ל הבורסה.

לגבי חברי ההנהלה והסמנכ"לים, נבחן יחס התגמול בין מנכ"ל לסמנכ"ל בנתוני חברות המדגם והטווח שהתקבל סייע בקביעת טווחי התגמול עבור חברי ההנהלה והסמנכ"לים, ביחס לשכר המנכ"ל.

עוד הוחלט כי לא תתקיים זיקה בין שכרו של יו"ר הדירקטוריון לבין שכרו של המנכ"ל, וכי הדיון בשכרם ייערך בנפרד, ללא תלות ביניהם.

בנוסף, ועדת הביקורת והדירקטוריון אישרו בישיבותיהם האמורות, בין היתר, את ההחלטות שלהלן, לעניין מודל התגמול הרב שנתי לבכירים:

1. תדירות עדכון מודל התגמול

1.1 אחת לשלוש שנים, תיבחן סבירותו של מודל התגמול, כפי שאושר במועד העדכון הקודם, לרבות הצורך בעריכת שינויים במודל או באופן יישומו, ובכלל זה, שינויים בקבוצת בעלי התפקידים או בחברות ההשוואה שנכללו במדגם ("המודל המעודכן"). על פי החלטה נוספת נדחתה הבחינה הראשונה לחודשים אפריל-מאי 2014.

- 1.2 המודל המעודכן ישמש את הדירקטורים במשך שלוש השנים הבאות, במסגרת הדיונים לאישור שכר הבכירים, החל מן השנה הראשונה שלאחר השנה שבה אושר המודל המעודכן.
- 1.3 במקרה שבו יחולו שינויים משמעותיים במשק, ייערך דיון בהשלכותיהם של השינויים האמורים על נושא התגמול של הבכירים וכן על הצורך להקדים את מועד העדכון של המודל, לפני תום תקופת שלוש השנים, בהתחשב בנסיבות הענין.

2. דיון שנתי ביעדים ובטווח הבונוסים לשנה הבאה

- לקראת סוף כל שנה קלנדרית, יתקיים דיון בוועדת התגמול (לצורך גיבוש המלצות) וכן בוועדת הביקורת ובדירקטוריון (לצורך מתן אישורים), בנושאים שלהלן:
- 2.1 דיון בענין היעדים שייקבעו לבכירים, לשנה הקלנדרית הבאה. היעדים יהיו בחלקם, כלל ארגוניים, ובחלקם, יעדים מחלקתיים או ספציפיים לאדם או לתפקיד.
- 2.2 טווח הבונוסים שיוענקו עבור השנה הקלנדרית הבאה (בין אפס לבין מספר משכורות מקסימאלי שייקבע), ופירוט היעדים שעל פיהם יחולקו הבונוסים.

3. דיון שנתי בעניין תוספת השכר וסכומי הבונוס שיאושרו לכל בכיר

- בתחילת כל שנה קלנדרית, יתקיים דיון בוועדת התגמול (לצורך גיבוש המלצות) וכן בוועדת הביקורת ובדירקטוריון (לצורך מתן אישורים), בנושאים שלהלן:
- 3.1.1 דיון וקבלת החלטות, על פי שיקול דעתם של הדירקטורים, בעניין תוספת השכר שתשולם לבכירי הבורסה בעקבות השנה הקלנדרית הקודמת ("השנה הרלבנטית"), בשים לב, בין היתר, לתוצאות המודל, כפי שעודכן לאחרונה.
- 3.1.2 תוספת השכר שתאושר לכל אחד מן הבכירים, אם בכלל, תשולם החל מחודש ינואר של השנה הקלנדרית שבה אושרה.
- 3.2 דיון בעמידה של כל אחד מן הבכירים ביעדים הרלבנטיים, כפי שנקבעו עבור השנה הרלבנטית (דהיינו, השנה הקלנדרית הקודמת). לאור תוצאות דיון זה, ובהתחשב בטווח הבונוסים שנקבע לאותה שנה, יתקיים דיון ויתקבלו החלטות, על פי שיקול דעתם של הדירקטורים, לגבי סכום הבונוס שיוענק לכל אחד מן הבכירים, עבור השנה הרלבנטית.

ביום 19.12.2012 החליטה ועדת הביקורת של הדירקטוריון לאחד את הדיון השנתי שלה בקשר עם היעדים וטווח הבונוסים לכל שנה קלנדרית חדשה (סעיף 7.3 (2)), ביחד עם הדיון בתוספות השכר שישולמו לבכירים בעקבות השנה הקלנדרית שהסתיימה וביחד עם הדיון בסכומי הבונוס שישולמו לבכירים עבור השנה שהסתיימה (סעיף 7.3 (3)). כן החליטה ועדת הביקורת כי הדיון בנושאים האמורים, ייערך תוך 30 יום מיום אישור תכנית העבודה והתקציב לשנה החדשה או עד 30 בינואר של השנה החדשה, לפי המאוחר ביניהם.

8. מימון

ניירות הערך הסחירים והמזומנים של הבורסה, מסלקת מעו"ף ומסלקת הבורסה, הסתכמו בסוף שנת 2012 בכ-212 מיליון ש"ח לעומת כ-279 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011. ניירות הערך הסחירים מנוהלים בנאמנות עיוורת ע"י מנהלי תיקים מקרב חברי הבורסה או חברות בשליטתם או "חברה אס" של חבר בורסה או חברה בשליטתה של "חברה אס" של חבר בורסה. הכנסות המימון נטו בשנת 2012 הסתכמו לסך של 14.6 מיליון ש"ח לעומת הוצאות בסך של 1.6 מיליון ש"ח בשנת 2011.

בסוף שנת 2012 היו לבורסה התחייבויות ארוכות מועד בסך של 9.4 מיליון ש"ח בלבד, הנובעות מהתחייבויות בגין הטבות עובדים והתחייבויות מיסים נדחים. ההתחייבויות השוטפות של הבורסה נוצרו במהלך העסקים הרגיל וכולן כלפי ספקים, נותני שרותים, עובדים, מוסדות וכו'. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2012 עם קבלנים וספקים שונים לצורך הקמת בניין הבורסה החדש הינה בסך 31 כמיליוני ש"ח.

9. מיסוי**9.1 שיעורי המס החלים על ההכנסות של חברות הקבוצה**

ביום 23 ביולי 2009 פורסם חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן - "חוק ההסדרים"). על פי חוק ההסדרים, יופחתו שיעורי המס בגובה 26% ו-25% המושגים על חברות בשנים 2009 ו-2010, בהתאמה, באופן הדרגתי החל משנת המס 2011 לגבייה נקבע מס חברות בשיעור 24% ועד לשנת המס 2016 לגבייה נקבע מס חברות בשיעור של 18%.

ביום 6 בדצמבר 2011 פורסם החוק לשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה) המבוסס על המלצות ועדת טרכטנברג.

להלן עיקרי השינויים בחוק החדש בתחום המיסוי לחברות:

- א. ביטול הפחתות שהיו מתוכננות בשנים הקרובות במס הכנסה ובמס חברות החל משנת 2012.
 - ב. העלאת מס החברות בשנת 2012 לשיעור של 25%.
 - ג. העלאת שיעורי מס רווחי הון ומס שבח לשיעור המפורט בסעיף (ב) לעיל.
- ראה גם ביאור 14 ה' לדוחות הכספיים.

9.2 שומות סופיות

לחברה ולחברות המאוחדות- מסלקת מעו"ף בע"מ ומסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ- שומות מס הנחשבות סופיות, עד וכולל שנת המס 2008.

9.3 שיעור המס העיקרי לעומת שיעור המס האפקטיבי של החברה

שיעור המס העיקרי החל על הכנסות החברה הינו 25% ושיעור המס האפקטיבי הינו כ-23.7%. ההבדל נובע בעיקר משינויים בין חוקי המס וכללי החשבונאות בגין ניירות ערך וכן מהשפעת הוצאות לא מוכרות לצרכי מס ושיעורי מס שונים על הכנסות מסוימות. לפרטים נוספים ראה ביאור 14 ד' לדוחות הכספיים.

10. תרומות

דירקטוריון הבורסה מאשר תקציב שנתי של תרומות. בשנת 2012 תרמה הבורסה סכום כולל של כ-1,160 אלפי ש"ח. כל התרומות הועברו לגופים המוכרים לצרכי מס. להלן פרוט הרכב התרומות והפרויקטים שנעשו במסגרת "תרומה לקהילה":

10.1 פרויקטים של "מעורבות חברתית":**10.1.1 מכללה אקדמית תל אביב יפו – פרויקט יאפ"א 2**

500,000 ש"ח נתרמו למכללה האקדמית תל אביב-יפו, עבור פרויקט "יאפ"א 2" של עמותת חינוך לפסגות. מטרת הפרויקט לאפשר לילדים המטופלים בו לסיים בית ספר תיכון עם תעודת בגרות איכותית, תוך הקניית ערכים, הון תרבותי וכישורים חברתיים, שיאפשרו לילדים לבחור במסלול אקדמי, ולהשתלב בחברה כאזרחים מועילים.

בפרויקט מטופלים 50 תלמידים בכיתות ג' ו', המגיעים מ-3 בתי ספר ערבים ציבוריים ביפו, אותם מדריכים כ-20 סטודנטים המקבלים מלגה עבור פעילות זו. בפעילות המתקיימת 4 פעמים בשבוע מושם דגש על פיתוח כישורי שפה (עברית ואנגלית). זאת בנוסף לתגבור לימודי במקצועות היסוד, פעילויות תרבות והעשרה, חוגים שונים ופעילויות להורי התלמידים הכוללות הרצאות וסדנאות.

10.1.2 עמותת "גשר אל הנוער"

308,000 ש"ח נתרמו לעמותת "גשר אל הנוער", המפעילה בית חם לבני נוער בגיל תיכון, בעלי פוטנציאל לימודי ובעלי מוטיבציה, הזקוקים לעזרה על מנת להשלים את חובותיהם לצורך זכאות לתעודת בגרות. בשל מצבם החברתי הנמוך, אינם יכולים בני הנוער לקבל את העזרה לה הם זקוקים בדרך אחרת.

אחד מיעדיה המרכזיים של העמותה, המטפלת בכ-20 בני נוער בפרויקט הנתמך על ידי הבורסה, הוא תעודת בגרות לכל בוגר. בשנת תשע"ב סיימו תיכון 8 בני נוער המשתתפים בפרויקט.

בתחילת דרכם בפרויקט היו בני נוער אלה בסיכון גבוה לנשירה ממערכת החינוך. בוגרי הפרויקט מתגייסים לשירות צבאי או לשירות לאומי. 5 עובדים ומנהלים בבורסה התנדבו בשנת 2012 בפרויקט זה.

10.1.3 FIRST ISRAEL

40,000 ₪ נתרמו ל-"FIRST ISRAEL".

FIRST הינו ארגון בינלאומי ללא מטרת רווח, אשר מטרתו עידוד בני נוער לעסוק במדע ובטכנולוגיה.

FIRST נוסד בשנת 2005 ע"י אביהו בן נון, בשיתוף עם הטכניון. הפרויקט משלב כ-5000 ילדים ובני נוער מכל הארץ, ומתקיים בסיועם של הורים, מורים, מדריכים ומתנדבים מהקהילה הציבורית, האקדמית והעסקית.

תרומת הבורסה מיועדת לשתי קבוצות בני נוער בגיל תיכון מבית שאן הפועלים בתכנית FRC, אחת משלוש תכניות FIRST הפועלות בארץ.

לקבוצות ניתן אתגר- בניית רובוט. האתגר המורכב כולל גם הקמה ומיתוג של קבוצה, גיוס משאבים, תכנון והגדרת אסטרטגיה, תוך שמירה על חוקים ולוחות זמנים המוכתבים מראש.

הפעילות מסתיימת בתחרות ארצית בהיכל נוקיה. שש קבוצות זוכות להשתתף גם בתחרות העולמית, באופן זה, משולבת ההתרגשות מעולם הספורט יחד עם הדיוק וההקפדה של עולם המדע וכך מושגת מטרת הארגון.

10.1.4 עמותת "שיעור אחר"

12,000 ש"ח נתרמו לעמותת "שיעור אחר" הפועלת לקידום שוויון הזדמנויות ולעידוד מעורבות משמעותית של הציבור במערכת החינוך. העמותה מקשרת בין אזרחים בעלי תחומי עיסוק שונים לבין תלמידים בבתי ספר מאוכלוסיות חלשות, שאינם באים בחיי היומיום שלהם במגע עם בוגרים בעלי מקצועות חופשיים ואחרים. המפגש עם מתנדבים בעלי רקע שונה, המעוררים בעולם העסקי, מאפשר לתלמידים להיחשף לתחומי עניין ולחלומות חדשים, ולהתוודע לערך ההתנדבות והמעורבות החברתית. 14 מתנדבים מהבורסה הפעילו בשנת 2012 שני קורסי העשרה לילדי כיתות ו' בבית הספר נופים בקרית שלום בתל אביב. תרומת הבורסה יועדה לליווי פדגוגי מטעם העמותה להפעלת קורסי ההעשרה שהופעלו על ידי מתנדבי הבורסה.

10.1.5 מתנ"ס שפירא

כ-13,000 ש"ח נתרמו ע"י עובדי ומנהלי הבורסה, בתרומתם האישית, למימון פעולות רווחה לילדים מרקע סוציאקונומי קשה, המטופלים במועדונית יום המופעלת על ידי עיריית תל אביב יפו במתנ"ס שפירא.

11. הפיקוח על הבורסה

פרק ח' בחוק ניירות ערך מסדיר את פעילות הבורסה, לרבות הפיקוח על פעילותה. הבורסה פועלת על פי רשיון שקיבלה משר האוצר, כנדרש בחוק ניירות ערך.

בהתאם לחוק ניירות ערך, רישיון לניהול בורסה יינתן לחברה שאינה מגבילה את מספר חבריה ואשר:

- א. תזכיר ההתאגדות שלה מייחד מטרותיה לניהול בורסה לניירות ערך;
- ב. תקנות ההתאגדות שלה מבטיחות כי רווחיה ישמשו רק למטרותיה ולא יחולקו בין חבריה, וכי בפירוקה תשמש יתרת נכסיה למטרות שיקבע שר האוצר. הוראת פסקה זו תחול עד לאחר מתן שני רישיונות או יותר לניהול בורסה לפי החוק.
- ג. התקינה תקנון כאמור בסעיף 46 לחוק ניירות ערך והתקנון אושר על ידי שר האוצר אחרי התייעצות עם רשות ניירות ערך ועל ידי ועדת הכספים של הכנסת.
- ד. הבורסה שבהנהלתה תהיה בעיר שאין בה בורסה מכבר.

בהתאם לחוק ניירות ערך, על חברי דירקטוריון הבורסה ועל עובדי הבורסה, חלות מגבלות על עשיית עסקאות בניירות ערך, בדומה למגבלות החלות על חברי רשות ניירות ערך ועובדי רשות ניירות ערך.

תקנון הבורסה ופרסומו

הבורסה התקינה תקנון והנחיות על פיו. התקנון אושר על ידי שר האוצר אחרי התייעצות עם רשות ניירות ערך ועל ידי ועדת הכספים של הכנסת. ההנחיות אושרו על ידי רשות ניירות ערך, והכל כקבוע בחוק ניירות ערך.

כמו כן, על פי חוק ניירות ערך הבורסה רשאית לקבוע הנחיות זמניות. הנחיות זמניות טעונות אישור רשות ניירות ערך. הודעה על הנחיות זמניות תמסור רשות ניירות ערך לשר האוצר ולועדת הכספים של הכנסת והן יקבלו תוקף בתום 14 יום מיום מסירת ההודעה אם עד אז לא באה דרישה מצד חבר הוועדה שהוועדה תבטל אותן. באה דרישה כאמור, תדון בה הוועדה וההנחיות יקבלו תוקף בתום 30 ימים מיום הדרישה אם הוועדה לא ביטלה אותן.

תקפן של הנחיות זמניות הינו לתקופה שלא תעלה על שנה וניתן להאריך לתקופה שלא תעלה על שנה נוספת.

דירקטוריון הבורסה רשאי לשנות את תקנון הבורסה; השינוי טעון אישור שר האוצר אחרי התייעצות עם רשות ניירות ערך ואישור ועדת הכספים של הכנסת. שינוי ההנחיות טעון אישור רשות ניירות ערך.

אם רשות ניירות ערך סבורה כי לשם ניהול תקין והוגן של הבורסה יש לשנות את תקנון הבורסה, תודיע הרשות על כך לבורסה; לא שינתה הבורסה את התקנון לפי ההודעה תוך המועד שנקבע בה, רשאי שר האוצר, לפי הצעת רשות ניירות ערך ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, לשנותו בצו, והשינוי יקבל תוקף במועד שנקבע בצו. שינוי כאמור לא יבוטל או ישונה על ידי הבורסה אלא בהסכמת שר האוצר.

בחוק ניירות ערך נקבע כי תקנון הבורסה וכל שינוי בו יפורסמו בדרך שיורה שר האוצר. שר האוצר הורה כי הפרסום כאמור יעשה בדרך של הפקדת התקנון וכל שינוי בו אצל רשם החברות.

כמו כן מפרסמת הבורסה את תקנונה והנחיותיה באתר האינטרנט שלה.

רציפות פעולת הבורסה

בחוק ניירות ערך נקבע כי לא תיסגר הבורסה אלא אם לדעתה או לדעת שר האוצר יש הכרח לעשות כן לטובת ציבור המשקיעים.

כן נקבע בחוק כי הבורסה לא תחליט על סגירת הבורסה ליותר מיום עסקים אחד בלי אישור שר האוצר. החליטה הבורסה לסגור את הבורסה, תודיע על כך מיד לשר האוצר, והשר רשאי להורות שלא תיסגר או שתפתח מחדש.

בנוסף, בתקנון הבורסה ובהנחיות על פיו נקבעו כללים בדבר הפעלת "מנתקי זרם" המפסיקים את המסחר בניירות ערך למשך 45 דקות כאשר מדד ת"א-25 משתנה ב-8% או יותר באותו יום מסחר וכאשר המדד משתנה ב-12% או יותר מופסק המסחר עד לסופו של היום. אולם, מנכ"ל הבורסה, בהתייעצות עם יו"ר הדירקטוריון, רשאי לחדש את המסחר באותו יום מסחר, אם לדעתו, בנסיבות העניין, יש הצדקה לכך.

בשנת 2008 אושרו כללים בדבר דחיית מסחר הפתיחה בדקות אחדות, אם התנודה במדד ת"א-25 התיאורטי האחרון היא 2.5% או יותר וכן כללים בדבר "מנתקי זרם" במקרים של תנודה של 5% או יותר במדד ת"א-25 התיאורטי האחרון. בספטמבר 2012 הופעל בבורסה מנגנון לניטור, בזמן אמת, של תנודות קיצוניות בשערי ניירות ערך, זאת במטרה למתן תנודות הנגרמות עקב טעויות או פעילות חריגה ("ממתן תנודות"). ממתן התנודות פועל בשוקי המניות, האג"ח והמק"מ.

פיקוח רשות ניירות ערך על פעולות הבורסה

בהתאם לחוק ניירות ערך, רשות ניירות ערך תפקח על ניהולה התקין וההוגן של הבורסה, ותבקר את יציבותן ויעילותן של המסלקות.

סברה רשות ניירות ערך לאחר שנתנה ליושב ראש דירקטוריון הבורסה הזדמנות נאותה לטעון את טענותיו, כי הבורסה פועלת בניגוד להוראות תקנונה או הנחיותיה או בדרך שיש בה משום פגיעה בניהולה התקין וההוגן, תפנה רשות ניירות ערך לבורסה ותורה לה על דרך הפעולה הראויה.

עוד נקבע בחוק כי הבורסה תמסור לרשות ניירות ערך דו"חות על פעולותיה במועדים ולפי הפרטים שקבעה רשות ניירות ערך, ותמסור לה, לפי דרישתה, ידיעות על ענייני הבורסה.

נציג רשות ניירות ערך רשאי להיות נוכח באסיפות הכלליות ובישיבות של דירקטוריון הבורסה ושל ועדותיה.

ערעור על החלטות הבורסה

א. בחוק ניירות ערך נקבע כי: הרואה עצמו נפגע על ידי החלטת הבורסה בשיפוט משמעותי, רשאי לערער על כך לבית המשפט המחוזי.

ב. הרואה עצמו נפגע על ידי החלטת הבורסה שאינה כאמור בסעיף קטן א. שאינה החלטה תוך כדי המסחר בבורסה ושאינה החלטה בעניין תקנון או הנחיות, רשאי לעתור על כך למחלקה הכלכלית כמשמעותה בסעיף 42ד לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984;

הודעה בדבר פתיחת הליך לפי סעיף קטן זה תומצא לרשות והרשות רשאית להתייצב באותו הליך ולהשמיע את דברה; לעניין זה, "החלטה בעניין תקנון או הנחיות"- החלטה לפי סעיפים 46 ו-46א שעניינה קביעת תקנון הבורסה, הנחיות או הנחיות זמניות, לרבות החלטה על שינויים או על ביטולם.

12. הליכים משפטיים

א. אורליין

ביום 31 ביולי 2011 התקבלה בבורסה תובענה בקשר עם המסחר בבורסה במניות אורליין ייזום והשקעות בע"מ (להלן - "אורליין").

התובענה הוגשה על ידי הנאמן להסדר הנושים ובעלי המניות של אורליין, כנגד הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ, מסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ וכנגד

החברה לרישומים של בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן בהתאמה - "הבורסה"), "המסלוקה" ו-"החברה לרישומים"), לתשלום סך של כ- 19 מיליון ש"ח, נכון למועד הגשת התביעה.

במסגרת התובענה הנ"ל, טען התובע, בין היתר, כי בשל רשלנותן (הנטענת והמוכחשת) של הבורסה, המסלוקה והחברה לרישומים, עלה בידי בעלי השליטה באורליין לבצע (על פי הטענה) מעשה תרמית מורכב, שבסופו נרשמו למסחר בבורסה ונמכרו בפועל לציבור, כ- 9.8 מיליון מניות "פיקטיביות" אשר חרגו מסכום ההון המונפק, הנפרע והמאושר לרישום למסחר של אורליין.

לטענת התובע, המסחר בבורסה במניות הנ"ל הסב לבעלי המניות של אורליין נזק שנאמד על ידו בסך כולל של כ- 19 מיליון ש"ח, נכון למועד הגשת התביעה.

ביום 2 במאי 2013 הוגשו תצהירי עדות ראשית מטעם התובע. על פי החלטת בית המשפט, תצהירי עדות ראשית מטעם הנתבעות יוגשו עד ליום 24 ביוני 2013.

להערכת החברה, ובהתבסס על חוות דעת של היועצים המשפטיים המטפלים בתביעה, בשלב מוקדם זה של ההליכים המשפטיים, אין ביכולתה להעריך את סיכוייה וסיכוייה של התובענה.

למען הסדר הטוב ולמעלה מן הצורך מובהר בזה כי סכום התביעה מכוסה ממילא על ידי פוליסת הביטוח. (לפרטים נוספים ראה באור 15 ג' לדו"חות הכספיים).

ב. א. ידע פיננסיים

בפני בית המשפט המחוזי בתל אביב (המחלקה הכלכלית) תלויה ועומדת בקשה לאישור תובענה ייצוגית ("בקשת האישור"), שהגישה א. ידע פיננסיים בע"מ ("המבקשת" או "ידע פיננסיים"), כנגד הבורסה ביום 3 בספטמבר 2012.

במסגרת בקשת האישור הנ"ל נטען, בתמצית, כי עניינה נסוב בגביית יתר (כנטען) של עמלת המינימום בסך 1.17 ש"ח, בגין קנייה/מכירה של ניירות ערך, מצדה של הבורסה. כנטען בבקשת האישור, בתעריפון הבורסה אין התייחסות למצב שבו מתבצעת הוראה קנייה/מכירה באופן חלקי (במספר "מנות"), ואף על פי כן, הבורסה בחרה לנקוט בדרך פעולה לפיה כל ביצוע חלקי מחויב בעמלת מינימום. זאת, הגם שלטענת המבקשת, הקורא הסביר אשר מעיין בתעריפון, מבין כי במונח "עסקה" המופיע בתעריפון, כוונת הדברים הינה לביצוע של הוראתו. לפיכך, כך נטען בבקשה הייצוגית, במקרים רבים מאד מבין אלה שבהם מבוצעת הוראה במספר ביצועים חלקיים, גובה הבורסה עמלה הגבוהה מעמלת הקנייה/מכירה המוסכמת על הצדדים, ולמצער מזו שטועה המעיין בתעריפון לראות ככזו. לטענת המבקשת, מוערך הנזק של כלל חברי הקבוצה כהגדרתם בבקשת האישור, בסך כולל של כ- 129 מיליון ש"ח, בערכים ריאליים.

הבורסה הגישה תגובה (התנגדות) לבקשת האישור ("תגובת הבורסה"). בתמצית ובין היתר, נטען בתגובת הבורסה כי אין ממש בטענת ידע פיננסיים אודות "חוסר הבנה" כביכול של תעריפון הבורסה, שכן בתעריפון נקבע כי העמלה נגבית מכל צד ל"עסקה", וקיימת הבחנה בין המונח "פקודה" לבין המונח "עסקה" בתקנון ובהנחיות הבורסה. עוד נטען בתגובת הבורסה, כי אין לקבל את טענת ידע פיננסיים כאילו ביצועה של "עסקה"

נוספת איננו כרוך בעלות, וכי העלות הכלכלית של "עסקה" בנייר ערך, על מכלול המשאבים המושקעים בהעמדת הפלטפורמה לביצוע מסחר וסליקת ה"עסקה" ותפעולה השוטף, מצדיקה גביית עמלת מינימום, לא כל שכן בשיעור נמוך כפי שנגבה. עוד נטען בתגובת הבורסה, כי הבורסה גובה עמלות מחברי הבורסה, אך המבקשת עצמה איננה חברת בורסה, אלא לקוח של חבר בורסה, והיא איננה משלמת לבורסה עמלת מינימום (ואין ביניהן יריבות). כמו כן נטען כי לעילותיה הנטענות של בקשת האישור אין תקומה, וממילא, גם אין הטענות מתאימות להתברר בהליך ייצוגי.

ידע פיננסיים הגישה תשובה לתגובת הבורסה לבקשת האישור. בשלב זה תלויה ועומדת בקשה למחיקת התשובה לתגובה והוצאתה מתיק בית המשפט, לחילופין - למחיקת חלקים הימנה, ולחילופי חילופין - למתן זכות תגובה. ביום 3.6.2013 נערך דיון מקדמי בתיק, במסגרתו נקבעו לוחות זמנים להגשת תגובה לבקשת המחיקה הנ"ל ותשובה לתגובה. התיק נקבע לתזכורת פנימית ליום 1.7.2013, למתן החלטה בבקשת המחיקה ובמידת הצורך לקביעת הסדרים לגבי המשך הדיון.

בקשה לגילוי ועיון במסמכים שהגישה ידע פיננסיים התקבלה בחלקה.

יצוין, כי בגדרי החלטה בבקשה לסילוק על הסף שהגישה הבורסה עובר להגשת התגובה לבקשת האישור, צוין כי אכן אין די בכך שהמחיר אותו משלמים הסוחרים בניירות ערך - או לפחות חלקם - לחברי הבורסה, מושפע מהמחיר אותו משלמים חברי הבורסה לבורסה, כדי ליצור יריבות בין הבורסה לבין הסוחרים; אין גם די בכך שהעמלה "מגולגלת" אל הסוחרים כדי ליצור את היריבות הזו; וכדי ליצור יריבות נדרש "אלמנט נוסף", המקשר בין הבורסה לבין הסוחרים.

אשר ל"אלמנט נוסף" זה, נקבע בהחלטה כי מטענת ידע פיננסיים עולה שחברי הבורסה פועלים כשליחים עבור הסוחרים, ושאלת מהות היחסים בין חבר הבורסה לבין הסוחר, ובין חבר הבורסה לבין הבורסה במקרים השונים - האם אכן מדובר ב"שליחות"; ושאלת השלכתה של שאלה זו על שאלת היריבות בין הבורסה לבין חברי הקבוצה כולם או חלקם, היא שאלה שנכון לבחון אותה על כל היבטיה (העובדתיים והמשפטיים) במסגרת הדיון בבקשת האישור עצמה. לטענת הבורסה, אין שליחות ואין יריבות. להערכת הבורסה, ובהתבסס על חוות דעת של היועצים המשפטיים המטפלים בתביעה, בשלב מוקדם וראשוני זה של ההליכים המשפטיים אין ביכולתה להעריך את סיכווי ההליך וסיכוניו, ולפיכך, לא נכללה כל הפרשה בעניין זה בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012.

ג. ע. פטר

ביום 3 ביוני 2013 הומצאה לבורסה בקשה לאישור הגשת תובענה ייצוגית, שהגיש המבקש (ערן פטר), לבית המשפט המחוזי בתל אביב (המחלקה הכלכלית). במסגרת הבקשה הנ"ל נטען, בתמצית, כי עניינה הוא באי-חוקיותם הברורה של הנחיות הבורסה והתעריפונים הנספחים אליהן, בדבר העמלות ותשלומים אחרים אותם גובה הבורסה לאורך השנים. לטענת המבקש, אי חוקיות נטענת זו נובעת מהוראות חסרות-תוקף הכלולות בתקנון הבורסה, שנוסחו באופן שנועד לאפשר לבורסה לעקוף את ההכרח

החוקי באישור שר האוצר וועדת הכספים להוראות התקנון, ולרוקן את סעיפי חוק ניירות ערך מתוכנם בהקשר זה. לטענת המבקש, בתביעה נתבעת השבה של העמלות והתשלומים אשר לפי הטענה נגבו שלא כדין, בניכוי ההוצאות שהוציאה הבורסה במתן השירותים שנתנה ישירות. לטענת המבקש, הסכום שהשבתו נתבעת מוערך בלפחות כ- 648 מיליון ש"ח.

ביום 4 ביוני 2013 התקבלה אצל הבורסה החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב, לפיה תוגשנה תגובה ותשובה לפי התקנות. התיק נקבע לדיון ביום 11.12.2013. בשלב זה טרם חל המועד להגשת תגובה מטעם הבורסה לבקשה הנ"ל. להערכת החברה, ובהתבסס על חוות דעת של היועצים המשפטיים המטפלים בתביעה, בשלב מוקדם וראשוני זה של ההליכים המשפטיים, אין ביכולתה להעריך את סיכויי ההליך וסיכוינו ולפיכך, לא נכללה כל הפרשה בעניין זה בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012.

ד. בפברואר 2013 קיבלה הבורסה פניה מוועד העובדים לקיום בוררות בעניין מחלוקת לגבי אופן חישוב המענק השנתי (האחיד והסלקטיבי) לשנת 2012 שעליו הוסכם בהסכם קיבוצי מיום 17 במרץ 2011. הסכום במחלוקת הינו בסך של כ- 4 מיליון ש"ח.

הצדדים החליפו ביניהם תכתובות בעניין הבוררות אולם טרם נקבע הפורום המלא של הבוררים שידונו בעניין. טרם התקבל כתב טענות מטעם נציגות העובדים וכן פירוט של טענותיהם ופרשנותם להסכם הקיבוצי. לאור האמור ובשלב זה, להערכת הנהלת החברה ובהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים המטפלים בבוררות, אין ביכולתה להעריך את סיכויי הדרישה של נציגות העובדים בעניין זה. ולפיכך, לא נכללה כל הפרשה בעניין זה בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012.

13. יעדים ואסטרטגיה עסקית

יעדים אסטרטגיים

הבורסה בתל-אביב היא תשתית (Utility) פיננסית מרכזית המשרתת את המשקיעים, את מגייסי ההון, את המתווכים הפיננסיים (Intermediaries) ותורמת לשיפור היעילות הכלכלית של המשק הישראלי בכללותו.

מטרת הבורסה היא לשרת את המגזרים הנזכרים לעיל - מקומיים וזרים - בסטנדרטים גבוהים ובעלויות נמוכות ותוך הבטחה של תקינות והגינות המסחר בניירות ערך.

התפתחותה של הבורסה בתל אביב בדור האחרון הושפעה ממספר רב של החלטות הממשלה מצד אחד והדינמיקה של החיים הכלכליים, מצד שני.

החלטות הממשלה שתרמו להתפתחות הבורסה היו ההפרטות המאסיביות, הפסקת הנפקת אג"ח מיועדות, מיסוי רווחי הון, כניסת משקיעים זרים, ועדת בכר ועוד ועוד.

לבורסה אין השפעה רבה על תהליכים אלה אך היא פועלת בהתמדה לתרום את חלקה, החשוב, בדמות שיפור הנזילות של הנכסים הפיננסיים והגדלת המיגוון בהם. ניתן להצביע על העשייה החדשנית בתחומים הבאים:

- ◆ מערכת "רצף" המשוכללת, שבה נסחרים כל ניירות הערך.
- ◆ המסלקה היעילה שבה נסלקות העסקאות שנעשו בבורסה וגם כאלה שהתבצעו מחוצה לה.
- ◆ הגברת יציבות המסלקות באמצעות חקיקה ומערכת ניהול הסיכונים.
- ◆ שוק נגזרים משוכלל התורם גם לנזילות המסחר במניות ובמטבע חוץ.
- ◆ הירידה התלולה בעמלות המסחר והסליקה.
- ◆ שוק רחב לאיגרות חוב של חברות, שהגביר את התחרות במגזר הפיננסי.
- ◆ שוק פעיל לתעודות סל, המתבססות על המדדים שמחשבת הבורסה.

הבורסה בתל אביב מתחרה עם שווקי ההון בעולם ועם מערכות מסחר חוץ בורסאיות בישראל וגיבשה אסטרטגיה לשמירת מעמדה המרכזי ולהמשך תרומתה למשק.

הצלחת האסטרטגיה, הנוגעת למגוון וכמות התפוקות, מחייבת למצות את מירב התועלת מהיתרונות היחסיים של הבורסה בתל-אביב - "יתרון המגרש הביתי" ותשתית ארגונית יעילה ומנוסה.

במקביל, יש לנטרל, במידת האפשר, את החסרונות הנובעים מהיות ישראל משק קטן וריכוזי ומרגולציה לעיתים מכבידה. כל העשייה דלעיל חייבת להתבצע תוך הבטחת תקינות והגינות המסחר והגנה על ציבור המשקיעים, שבלעדיהם אין לשוק ההון תקומה.

דרך חשובה אחת לעמוד ביעדים היא לבסס פעילויות רבות ככל האפשר על הפלטפורמה הבורסאית המשוכללת וכך להשיג עלויות נמוכות ליחידת תפוקה. המבנה האירגוני של הבורסה, שכניס תחת גג אחד תשתיות אירגוניות ומיחשוביות המשרתות את מערכות המסחר לכל סוגי ניירות הערך, את שתי המסלקות, את חישוב המדדים, את הפצת המידע, מסייע להתמודד עם ההוצאות הקבועות הגדולות הכרוכות בהפעלת בורסה מודרנית. כך גם ביחידות מטה ושרותים אחרים המשרתים את שלוש החברות בקבוצה.

האסטרטגיה של הבורסה פועלת בשלושה מישורים, התלויים זה בזה:

הראשון - הרחבה ושכלול השירותים שהבורסה מספקת לשוק ההון, לאמור:

- ◆ הענות גמישה לצרכים של המשקיעים, מגייסי ההון והמתווכים הפיננסיים.
- ◆ קרוב שיטות המסחר והסליקה למקובל בעולם.
- ◆ יצירת קישוריות עם בורסות ומסלקות בעולם.
- ◆ חיזוק מתמשך של יציבות המסלקות וחברי הבורסה.
- ◆ פעילות מתמשכת להגברת תקינות המסחר והגינותו.

השני- מיצוב הבורסה כגוף אחראי הפועל לקידום המשק והחברה

הצלחה במישור זה תקל להשגת שיתוף פעולה של הרגולטורים להגשמת התוכניות למודרניזציה של השוק וקירובו למקובל במשקים המפותחים. השגת יעד זה מחייבת שהבורסה תפעל, ותיתפס כמי שפועלת, ביעילות אך גם על פי שיקולים ממלכתיים.

השלישי- תרבות אירגונית המתאימה למפעיל תשתית כה חשובה

הבורסה פועלת בסביבה שהתחרותיות בה גוברת משנה לשנה ולמרות מגמות הליברליזציה היא עדיין נתונה לפיקוח הדוק. הוסף לכך את הרצון למצב את הבורסה כגוף ממלכתי ואת הצורך להתייעל בהתמדה ולהוריד את העמלות ונקבל דרישות מאתגרות מהתרבות האירגונית.

התרבות האירגונית מתבססת על:

- ◆ שיתוף פעולה ואמון בין הדירקטוריון לבין הסגל.
- ◆ הנהלה מקצועית היוזמת פעולות ותוכניות ומגיבה בגמישות ובאפקטיביות להשתנות התנאים.
- ◆ שיתוף פעולה ואמון בין ההנהלה והעובדים.

לסיכום, הבורסה היא רק אחד מהגורמים המעצבים את פני שוק ההון בישראל ותורמים להשגת היעדים הלאומיים בתחומי הכלכלה והחברה.

רשות ניירות ערך, אגף שוק ההון ורשות המיסים, משרד האוצר, בנק ישראל ומשרד המשפטים ממלאים תפקידים מרכזיים בעיצוב שוק ההון כשהבורסה פועלת לצידם ומסייעת להוצאת המדיניות הממלכתית לפועל.

משכך, פעולה מתואמת ומשולבת של כל הגורמים היא תנאי לכך ששכלול שוק ההון בדור האחרון ימשך גם בשנים הבאות.

14. העשייה בשנת 2012**14.1 עיקרי העשייה ב-2012**

שנת 2012 הייתה מהקשות שידעה הבורסה בעשור האחרון. מחזורי המסחר במניות ירדו בצורה משמעותית. מחזור המסחר היומי במניות ירד ל-960 מיליון ₪ (1.1 מיליארד ₪ כולל עסקאות מחוץ לבורסה) זאת לעומת מחזור יומי של 1.6 מיליארד ₪ בשנת 2011 (1.8 מיליארד ש"ח כולל עסקאות מחוץ לבורסה) ו-1.9 מיליארד ₪ (2 מיליארד ש"ח כולל עסקאות מחוץ לבורסה) ב-2010.

הפעילות בנגזרים ירדה במקביל ממחזור יומי של 406 אלף יחידות ב-2011 ל-276 אלף יחידות בשנת 2012.

לעומת זאת, תמונת המסחר באג"ח היא טובה – המחזורים בשוק אג"ח הממשלתיות גדלו של כ-7%, ובאג"ח הקונצרניות חל גידול בכ-14%.

שתי חברות דואליות ביצעו רישום כפול אולם לא היו הנפקות ראשוניות של חברות בבורסה. עם זאת, נמשכה פעילות ענפה בהנפקות משניות, הקצאות פרטיות והנפקות אג"ח קונצרני וכן הטיפול האינטנסיבי בהסדרי אג"ח.

כפועל יוצא של המצב ירדו הכנסות הבורסה ממסחר וסליקה השנה בכ-19% לעומת ממוצע 2011, ובהכנסות מדמי רישום, שירותי מסלקה והפצת מידע חלה ירידה בשיעור של כ-5%.

פעולות שננקטו ע"י הבורסה בעקבות השפל בשוק**◆ צמצום הוצאות**

הבורסה נערכה לירידה במחזורים ונתנה לכך ביטוי בתכנית העבודה ובתקציב הבורסה לשנת 2012.

עם זאת, חרף העובדה שתקציב הבורסה נבנה מלכתחילה כ"תקציב חירום" הגיעה הנהלת הבורסה למסקנה בחודש פברואר כי יש לנקוט צעדי חירום נוספים ופעלה לקיצוץ בעלויות.

◆ פעילות להכללת ישראל במדדים FTSE Europe ו-1 MSCI Europe

בעת השדרוג למעמד של שוק מפותח ע"י MSCI החליטה חברת MSCI לכלול את ישראל במדד האזורי MSCI Europe Middle East, אשר הושק במיוחד לצורך זה. מאחר ומדובר במדד הכולל רק את ישראל בנוסף למדינות אירופה, הוא אינו מוכר כלל ובפועל אינו משמש כמדד בנצי'מרק למשקיעים. כתוצאה מכך "נפלה ישראל בין הכיסאות". להערכת חברי הבורסה הזרים, זו אחת הסיבות המהותיות אשר גרמו לירידה בפעילות הזרים בארץ. FTSE אשר שדרגה את ישראל למעמד של שוק מפותח כבר ב-2007 לא כללה את ישראל במדד אזורי כלשהו.

באמצע שנת 2012 פתחה הבורסה בפעילות אשר נועדה לשכנע את 2 חברות המדדים להכליל את ישראל במדד האזורי האירופאי.

פעילות זו כללה פגישות עם נציגי חברות המדדים, וקיום פגישות עם מנהלי השקעות מובילים בלונדון ובניו יורק אתם מתייעצות חברות המדדים טרם קבלת החלטה. בפגישות הוצגו היתרונות למשקיעים הזרים בהכללת ישראל במדד האירופאי. כמו-כן הופץ נייר עמדה בנושא.

פעילות זו תימשך גם בשנת 2013.

במהלך השנה התמקדה הבורסה ביישום וקידום מספר פרויקטים אסטרטגיים אשר נועדו להבטיח את התפתחות הבורסה ואת כושר התחרות שלה בשנים הבאות.

הנושאים המרכזיים בהם טיפלה הבורסה בתקופה זו:

- המשך בניית בניין הבורסה החדש וקידומו
- השלמת המעבר לסליקה ב-T+1
- פיתוח שירותים ומוצרים חדשים לשוק ההון (ראה פירוט להלן)
- שכלול מערכי המסחר והסליקה (ראה פירוט להלן)
- שדרוג תשתיות המיחשוב
- קביעת מתודולוגיה חדשה למדדי אג"ח
- השקת מדדי תל בונד חדשים
- קביעת כללים למדדים המשמשים נכס בסיס לתעודות סל
- יישום מודל חדש לחישוב קרן הסיכונים של המסלקה
- המשך תהליך מיצוב הבורסה בת"א כמרכז לחברות "טק"
- קידום התכנית לשיתוף פעולה בתחום המסחר בנגזרים עם Eurex
- קידום מהלך להכללת ישראל במדד MSCI Europe
- קידום נושא הנפקת ETF על השוק הישראלי ע"י מנפיק בינלאומי מוביל
- בחינת מערכת מסחר עתידית
- אישור שינוי מקיף בהוראות בדבר ניהול טכנולוגיות מידע בחש"ב.

14.2 פתוח מכשירים חדשים וקידום מוצרים קיימים**ריכוז שירותי הנפקה**

במהלך השנה נבחנה ע"י הבורסה האפשרות לריכוז נושא העברות כספים בגין הנפקות של ניירות ערך (מניות, אג"ח והמירים) על פי בקשתו/המלצתו של הצוות המשותף של בנק ישראל ורשות ניירות ערך.

בימים אלו בוחנת הבורסה את ההשלכות התפעוליות והכספיות של הפרויקט. המלצה סופית תובא בפני הדירקטוריון.

שכלול השאלות ניירות ערך

הוחל בבחינת הצורך בשיפור מנגנוני השאלת ניירות הערך הקיימים כיום בשוק ומיפוי החסמים להשאלה. נבחנות דרכים שונות לסייע לחברי המסלקה בנושא זה.

מדדים ותעודות סל

- ◆ הושקו שלושה מדדי תל-בונד חדשים.
- ◆ נוספו למדדי תל-בונד אג"ח בפדיון חלקי. השינוי מנע יציאת אג"ח בסדר גודל של כ-30 מיליארד ₪ מהמדדים.
- ◆ שודרגה מתודת מדדי תל-בונד בדומה לזו של מדדי המניות ונקבעו כללים למאגר אג"ח קונצרניות.

שוק הנגזרים

- ◆ מוסדות הבורסה אישרו עקרונית מסחר באופציות שבועיות על תא-25. תחילת המסחר באופציות אלו מתוכננת ל-3 ביולי, 2013.
- ◆ הופעל מודל חדש לתגמול עושי שוק באופציות על מניות.
- ◆ סגל הבורסה, יחד עם נציג של חברי הבורסה, קיים פגישות עם אנשי CME בלונדון במטרה ללמוד מניסיונם ולבחון את הצורך בביצוע התאמות במערך התרחישים ובכללים הקיימים למגבלת פוזיציות פתוחות.
- ◆ אושרו כללים בדבר פתיחת מחירי מימוש נוספים בסדרת אופציות קיימת כך שלבקשת חבר בורסה ניתן לפתוח מחירי מימוש שאינם נפתחים במהלך החיים הרגיל של סדרת אופציות.

קרוסל

במהלך שנת 2012 המשיך הצוות המשותף של הבורסה ורשות ניירות ערך לאפיין את "קרן הסל" ושינוי הכללים הנוגעים לכלל תעודות הסל. כל אלו באו לידי ביטוי בתיקון 16 לחוק השקעות משותפות בנאמנות. לאחר השלמת אפיון המוצר יוגדרו תוכנית העבודה המפורטת ולוח הזמנים לתמיכת הבורסה והמסלקות ב"קרן הסל" ובשינויי הרגולציה בתעודות הסל. יישום הנושא יחל במועד שיקבע על יד הבורסה והרשות בהתאם להתקדמות שינויי החקיקה וגיבוש התקנות ל"קרן סל", תעודות הסל וקרנות הנאמנות.

14.3 מערכות המסחר

שדרוג ביצועים - היקפי הפקודות לא קטנו למרות השפל במחזורים. מצב זה חייב את המשך המאמץ העקבי לשדרוג ביצועיהן של מערכות המסחר. ברכיבים שונים של מערכת המסחר בוצעו שינויים רבים ומשמעותיים לשיפור ביצועים אשר כללו שינויים באפליקציות שרתי המסחר, שרתי התקשורת, ומערכת עכביש להפצת מידע מהמסחר. כמו כן הוחל בהסבת שרתי התקשורת מ-UNIX ל-LINUX, בוצעו שיפורים בתשתיות התקשורת ובמערך האחסון (Storage) ופותחו כלי ניתוח המאפשרים ניתוח זמנים של תעבורת המידע במסחר בכל אחד מרכיבי המערכת. שינויים אלו, להם הוקדשו משאבים רבים, הביאו לשיפור משמעותי בביצועי המערכת והאיצו את קצב הביצוע של פעולות המסחר.

מנגנון למיתון תנודות - המנגנון הופעל ב-6 בספטמבר 2012. במקביל מתבצע מעקב על השפעת הממתן על השוק במטרה לבחון את הצורך בשינויים והתאמות בפרמטרים של תנודה סטטית ותנודה דינמית.

הוספת פקודות חדשות למסחר - נוספו פקודות FOK ו-IOC למסחר בניירות ערך.

בוצעו תיקונים במועדי המסחר - התווסף מסחר פתיחה במועד אקראי גם בשוקי המק"מ והמוסדיים והותאמו המועדים בהם מתקיים באג"ח שלב טרום נעילה ארוך יותר, כך שיתאימו למועדים החדשים של עדכון מאגר האג"ח. כן בוצעו התאמות בלוח הזמנים למסחר כך שיתאים למנגנון ממתן התנודות שהופעל בספטמבר השנה.

מאפייני המסחר האלגוריתמי בתל אביב - הוכנו סקירות ראשוניות של מאפייני המסחר האלגוריתמי בתל אביב, בסיוע חוקרים מהאקדמיה. ממצאי הסקירות יסייעו לבורסה בניתוח נושאים הקשורים למסחר, ובכלל זה מבנה העמלות.

14.4 המסלקות

השלמת המעבר לסליקה ביום T+1

במרץ 2012 השלימה מסלקת הבורסה את המעבר לסליקת כל ניירות הערך הנסחרים בבורסה (למעט נגזרים) ביום T+1. השלב האחרון בפרויקט היה העברת המניות, כתבי האופציה וקרנות הנאמנות לסליקה ביום T+1. בכך הגיע לסיומו פרויקט רב שלבי שהחל בשנת 2006, וכלל שינוי מקיף של עקרונות הסליקה וכלליה. החל ממועד זה מתבצעת סליקת כל ניירות הערך ביום העסקים הבא שלאחר יום המסחר, תוך סנכרון מלא (DVP) בין סליקת ניירות הערך לסליקת התמורה הכספית בגינם.

שינוי שיטת החישוב של קרו הסיכונים של מסלקת הבורסה

במרץ 2012 אישרו דירקטוריון המסלקה ודירקטוריון הבורסה את עקרונותיה של שיטת חישוב חדשה לקרו הסיכונים של המסלקה, ואת התיקונים בחוקי העזר הנגזרים מן השינוי.

שיטת החישוב החדשה מתבססת על החשיפה של המסלקה בגין חברי המסלקה, בשונה משיטת החישוב הקודמת שהייתה מבוססת על מחזורי הסליקה של החברים.

תדירות החישוב של גודל הקרן והרכבה גדלה מפעמיים בשנה לארבע פעמים בשנה.
קרן הסיכונים עודכנה לראשונה לפי המודל החדש ב-30.4.12.

חתימה על הסכם להנזלת אג"ח עם גוף פיננסי

באפריל 2012 נחתם הסכם בין מסלקות הבורסה לבין גוף פיננסי לפיו, במקרה של כשל של חבר, למסלקת מעוף ולמסלקת הבורסה תהיה זכות לדרוש מבנק ישראל לרכוש מידי המסלקות אג"ח שניתנו להן כבטוחות, במסגרת מימושן של הבטוחות. ההסכם מבטיח את נזילות הבטוחות העומדות לרשות המסלקות בבואן לטפל באירוע כשל של חבר, ומשפר בצורה ניכרת את מנגנוני ניהול הסיכונים שלהן לעניין זה.

סגירת ה"גלקסי"

בספטמבר 2012 אישר דירקטוריון המסלקה את הפסקת ההתקשרות עם סיטיבנק לצורך מתן שירותי הסליקה הבינלאומית (גלקסי). זאת על רקע הודעת שני הלקוחות הגדולים של הגלקסי על כוונתם להפסיק ולהשתמש בשירות. ברבעון האחרון של 2012 החלה מחלקת הסליקה בהליכים הנדרשים להפסקת פעילות ה"גלקסי".

גיבוש עקרונות נוהל כשל למסלקת הבורסה

בשנת 2012 הושלם תהליך גיבוש עקרונות נוהל כשל של חבר למסלקת הבורסה, שבוצע על ידי צוות עבודה בין-מחלקתי.

קבלת דש שירותי בורסה כחבר מסלקה במקום דש בית השקעות

במאי 2012 אישר דירקטוריון המסלקה את קבלתה של דש שירותי בורסה כחבר מסלקה, במקום חבר המסלקה דש השקעות. זאת בהמשך לשינוי מבנה ארגוני בקבוצת דש איפקס, והעברת פעילותה של דש השקעות לדש בורסה כחבר בורסה וכחבר מסלקה.

פתיחת חשבון למסלקת הבורסה במערכת זה"ב (בנק ישראל)

ההיערכות לפתיחת חשבונות למסלקות הבורסה במערכת זה"ב בבנק ישראל מתבצעת ע"י צוות משותף של הבורסה ושל בנק ישראל. במסגרת זו בוצעו עד כה: אפיון הצרכים העסקיים של הפעילות בחשבונות העתידיים והיערכות טכנית (שטרם הושלמה) לפתיחת החשבונות.

14.5 פיקוח על חברי הבורסה

מודל להלימות הון ולנזילות של חש"בים

בסוף יוני 2012 הסתיימה תקופת המעבר היחס לקיום הוראות התקנון בדבר הלימות הון ונזילות של חש"בים, על פי המודל החדש. החל מיולי 2012 על כל החש"בים לקיים את הדרישות מהם להלימות הון ולנזילות על פי המודל החדש. מחלקת חברים ופיקוח מפקחת על התנהלות החש"בים, לרבות בכל הקשור לקיום הדרישות מהם להלימות הון ולנזילות.

ניהול טכנולוגיות מידע בחש"ב

בוצעה עבודה מקיפה, בשיתוף גורם מקצועי חיצוני (HMS) בעל ידע וניסיון באפיון ובהערכה של מערכות מחשב של מוסדות פיננסים, לשינוי מקיף בתקנון להסדרת הדרישות מהחש"בים הנוגעות לניהול טכנולוגיות מידע.

בחודש ינואר 2012 אישר דירקטוריון הבורסה שינוי מקיף בתקנון ובהנחיות, הנוגע לניהול טכנולוגיות מידע בחש"בים. השינוי אושר על ידי הרשויות ביוני 2012. במקביל, קיבל דירקטוריון הבורסה החלטה בדבר יישום מדורג של השינוי על ידי החש"בים. על פי ההחלטה, החלו החש"בים בתחילת 2012 בהערכות ליישום השינוי.

במהלך 2012 אישר הדירקטוריון דחיה במועד התחילה של השינוי מיוני 2013 לדצמבר 2013. שינוי מועד התחילה אושר על ידי הרשויות בתחילת 2013.

הערכות החש"בים לקיום המשכיות עסקית במקרה כשל

הבורסה המשיכה לעקוב אחר הערכות החש"בים לקיום המשכיות עסקית במקרה כשל. מרבית החש"בים כבר נקטו בפעולות משמעותיות לקידום היערכותם.

15. תכנית העבודה לשנת 2013

בשנתיים האחרונות ניכרת ברוב הבורסות בעולם ירידה חדה בפעילות, בעיקר בתחום המסחר במניות. תופעה זו לא רק שלא פסחה על הבורסה בתל אביב, אלא נראה כי הירידה בנפחי המסחר במניות ובנגזרים בתל אביב בשנה האחרונה חזקה אף יותר מאשר בבורסות מערביות גדולות ובינוניות. נקודת האור במסחר בתל אביב הינה המסחר באג"ח ממשלתי ובאג"ח חברות שנפח המסחר בהן יציב ואף קיים גידול מה.

תכנית העבודה לשנת 2013 נבנתה מתוך ראייה של מציאת פתרונות מהירים לשפל הנוכחי בד בבד עם בניית מנועי צמיחה חדשים לטווח הארוך.

לתכנית העבודה ארבעה עוגנים:

- ◆ תפעול ללא דופי - בתחומי מסחר, סליקה, הנפקות וקשר עם החברות הרשומות, חישוב מדדים ועוד.
- על הבורסה להיות ערוכה כך שתדע לפעול ללא דופי בתנאי משבר ומצבי קיצון בשוק ובכלל זה תנודות חריפות בנפחי הפעילות ומצבי קיצון במסחר. זאת על רקע הגידול המתמיד בכמות ההוראות המוזרמות לבורסה, ללא קשר עם מחזורי המסחר.
- ◆ שכלול שוק ההון הישראלי - ייזום, פיתוח והטמעה של מכשירים ומדדים חדשים והרחבת מגוון השירותים אותם מספקת הבורסה, הן בתחום המסחר והן בתחום הסליקה. שירותים אלו צריכים להיות בתחומים בהם לבורסה ערך מוסף משמעותי אשר נשענים על מערכות ממוחשבות, דהיינו אינן מצריכות כח אדם רב. אלה נועדו לאפשר לבורסה להישאר רלוונטית, להמשיך להתפתח ולגוון את סל המוצרים והשירותים שהיא מספקת לשוק המקומי.
- ◆ מיצוב הבורסה כמרכז לחברות "טק" - להמשיך באופן מואץ בתהליך, תוך ניסיון למנף את הצלחת סקטור הביומד בתל אביב למשיכת חברות אמריקאיות לרישום כפול בישראל.

♦ פיתוח מיזמים משותפים עם בורסות ופלטפורמות מסחר זרות, כדוגמת הפרויקט המשותף עם Eurex, במטרה להרחיב את הפעילות של הבורסה בחו"ל ולהגיע לאוכלוסיות משקיעים חדשות.

הפרדת מחלקת המסחר והמסלקות לשתי מחלקות: מחלקת מסחר ונגזרים ומחלקת מסלקה, אשר בוצעה בשנת 2012, תאפשר לבורסה מיקוד טוב יותר בכל אחד משני תחומי הפעילות המרכזיים של הבורסה.

עיקרי הנושאים בתכנית העבודה לשנת 2013:

- ♦ מעבר לבניין החדש
- ♦ קידום המיזם למסחר בחוזים על תא-25, נקובים ב-\$ ב-EUREX, בורסת הנגזרים הגרמנית
- ♦ מיצוב הבורסה בתל אביב כמרכז לחברות "טק"
- ♦ פיתוח מוצרים חדשים
- ♦ פיתוח שירותים מיוחדים לשוק ההון
- ♦ שכלול מערכות המסחר והמסלקות
- ♦ שכלול תשתיות המיחשוב
- ♦ פעילות בינלאומית לשיווק הבורסה
- ♦ הדור החדש של מערכת המסחר
- ♦ תוכנית אב למסלקת הבורסה – תחילת טיפול
- ♦ ניהול סיכונים

15.1 בניין הבורסה החדש

על פי ההערכה הנוכחית, צפוי כי הבניין יהיה מוכן לאכלוס, לאחר קבלת טופס 4, במחצית השנייה של שנת 2013. במקביל, בפרק זמן של כשלושה חודשים מסיום הבניה, תתבצע התארגנות והתקנות של מערכות המחשוב, אשר יאפשרו התחלה של העברת משתמשים לבניין בחודש אוקטובר.

העברה מדורגת של העובדים, ולאחר מכן, העברה מדורגת של מערכות המחשוב, מחייבת מתן שירותים לוגיסטיים בשני הבניינים בו זמנית (אבטחה, ניקיון, מזנון, שליחויות, דואר וכיוצ"ב). ההיערכות לכך החלה בשנת 2012, כאשר היישום יתבצע בשנת 2013.

קידום המיזם למסחר בחוזים על תא-25 ב-EUREX

דירקטוריון מסלקת מעו"ף ודירקטוריון הבורסה נתנו אור ירוק להמשיך בדיונים עם הנהלת EUREX על ההיבטים המעשיים של שיתוף הפעולה ועל בסיסם להכין נייר עמדה אסטרטגי כבסיס לדיון ולקבלת החלטות בנושא.

בכפוף להמלצה חיובית של הסגל ולאישור הדירקטוריון, המטרה הינה להשיק את המוצר ב-EUREX במחצית השנייה של 2013.

מיצוב הבורסה בתל-אביב כמרכז לחברות "טק"

בשנת 2013 תמשיך הבורסה בפעילויות לקידום שוק ההייטק:

- ◆ הועדה הבין-משרדית לקידום ההשקעות בחברות ציבוריות הפועלות בתחום המחקר והפיתוח. השתתפות בניהול הוועדה אשר הוקמה ע"י רשות ניירות ערך, וקידום הנושאים שיומלצו ע"י הוועדה. (בשיתוף עם הרשות).
- ◆ עבודות מחקר (אנליזה על חברות). המשך הטיפול בנושא זה מותנה באישור של הרשות למהלך באופן שלא יחשוף את הבורסה לסיכונים שאינם בתחום פעילותה הרגיל.

15.2 פיתוח מוצרים חדשים ושירותים חדשים לשוק ההון

שירותים חדשים לשוק ההון

- ◆ ריכוז שירותי הנפקה - בחינת השלכות הקמת הפרויקט והפעלתו.
- ◆ השאלת ניירות ערך - בחינת הצורך בשיפור מנגנוני השאלת ניירות הערך הקיימים ומיפוי החסמים להשאלה.
- ◆ הרחבת שירותים לניירות שאינם רשומים למסחר- בדיקת המשמעויות לספק, באמצעות מסלקת הבורסה, שירותי סליקה, משמורת וניהול סיכונים גם לניירות ערך שאינם נסחרים בבורסה.

מדדים

- ◆ השקת מדד תל-בונד High Yield - מדד אג"ח חברות, צמודות למדד, בדירוג נמוך.
- ◆ השקת מדדי תל-בונד לפי מח"מ או תקופה לפדיון - בחינת צרכי השוק והמשמעויות הטכניות. במסגרת זו ייבדק הצורך בחישוב מח"מ עבור מדדי אג"ח קונצרנים.
- ◆ תיקון השיטה לקביעת הרכב מדדי תל-בונד לאור כוונות רשות ניירות ערך להגביל בתקנות את המשקל של מנפיק מסוים במדד, על מנת שאותו מדד יוכל לשמש נכס בסיס למוצרי מדדים הנסחרים בבורסה.
- ◆ שדרוג כללי מדדי תל-בונד - בחינת הנושא במטרה להתאים את שיטת חישוב המדדים לסטנדרטים בינלאומיים.

שוק הנגזרים

- ◆ אופציות שבועיות - השקת אופציות על מדד ת"א-25, הפוקעות מידי שבוע.
- ◆ אופציות מיני (Mini)- בחינת המשמעויות של השקת אופציות על נכסי בסיס קיימים, למשל שקל-דולר, עם מכפיל נכס בסיס נמוך ואפשרות למועדי מימוש קצרים יותר.
- ◆ אופציות על מניות נוספות - במידה שיחול גידול במחזורי המסחר באופציות הקיימות על מניות, תיבחן האפשרות להשיק אופציות על מניות נוספות, כאשר המועמדות הן המניות הסחירות הבאות הכלולות במדד ת"א-25.
- ◆ השקת נגזרים לטווח ארוך - בחינת הנחיצות, הכדאיות והעיתוי הראוי להשקת נגזרים ארוכי טווח, בעיקר על נכסי בסיס קיימים.

קרוסל

- ◆ גיבוש כללים לעשיית שוק בתעודות סל ובקרנות סל והגדרת תוכנית העבודה המפורטת ולוח הזמנים לתמיכת הבורסה והמסלקות ב"קרן סל" ובשינויי הרגולציה בתעודות הסל בכלל.

עסקאות OTC בנגזרים

- ◆ בחינת מכלול ההיבטים וההשלכות של עסקאות OTC בנגזרים, על הבורסה ועל מסלקת מעו"ף. בחינת הנושא תיעשה, בין היתר, לאור מודלים קיימים בעניין זה בבורסות ובמסלקות בחו"ל.

15.3 שכלול מערכי המסחר והמסלקות

מערכות המסחר

- ◆ הגדלת "גודל מרבי של פקודה" בעסקות תואמות בנגזרים.
- ◆ עסקאות מדווחות (Reported Trades) - בחינת הצורך והאפשרות לקלוט למערכת רצף "עסקאות סגורות" ששערן בתוך המרווח הקיים בספר הפקודות, בניירות ערך ובנגזרים, זאת במקום או בנוסף לאפשרות הקיימת להגיש לרצף "פקודות תואמות".
- ◆ המשך שדרוג מערכות המחשב התומכות ב"רצף" שדרוג מערכת התקשורת בסביבת המסחר לעבודה עם מערכת ההפעלה Linux. שיפור ביצועים בתוכנת המסחר על שרתי OVMS הקיימים.
- ◆ שדרוג מערכת המסחר לעבודה עם מערכת ההפעלה Linux, במקום OVMS וזאת לשם שיפור ביצועים וקיבולות המערכת. הפרויקט יימשך גם ב-2014.
- ◆ הרחבת היכולות והביצועים בנושאים נוספים במערכת המסחר: שדרוג מערכת "עכביש" להפצת מידע ממסחר, מערכת בקרת מחוללי ציטוטים, מערכת בקרת עושי שוק, מערכת בקרת ביצועים ועוד.

מערכות הסליקה

- ◆ אפיון ופיתוח מערכת להפצת הודעות לחברי המסלקה במטרה לשפר את מנגנוני התקשורת וזרימת המידע בין המסלקה לבין חבריה.
- ◆ הסדרת תהליך העברת ניירות ערך בין שווקי הארץ וחו"ל. מיסוד ושיפור ההליכים להעברת ניירות ערך בין המסלקה לבין שווקי חו"ל, תוך שימת דגש על השוק האירופאי. במסגרת זו תיבחן האפשרות לשיתוף פעולה עם מסלקה אירופאית מובילה, בדומה להסדר הקיים עם המסלקה האמריקאית (DTC).

נגזרים

- ◆ בחינת מערך התרחישים במעו"ף - בעקבות פגישות שנערכו עם נציגי CME בלונדון ייבחן הצורך בביצוע התאמות בתחומים הבאים:

- ◆ בחינת הכללים הקיימים למגבלת פוזיציות פתוחות.
- ◆ שדרוג מערך התרחישים.
- ◆ פיתוח מודל עדכני לחישוב קרן הסיכונים של מסלקת מעו"ף.

15.4 תשתיות מחשוב

שיפור תשתיות

- ◆ שיפורים בתשתית תקשורת לחברים במערכות המסחר, בחינת שדרוג נתבי המסחר, בחינת חלופות להגדרת מסלולים שונים לתעבורת הפקודות, הפצת מידע ותחנות עבודה.
- ◆ היערכות להחלפת מחשב ה-MF בבניין הבורסה ובמתקן הגיבוי לדגם חדש ושדרוג מערכת ההפעלה ובסיסי הנתונים הנגזרים מכך.
- ◆ שדרוג מערך השליטה ובקרה למערך חדש לאור התיישנות המערך הקיים.
- ◆ המשך מימוש המלצות שהוצגו בסקר גיבויים - בחינת מעבר לטכנולוגיית גיבוי וירטואלית - VTL ויצירת עותקי גיבוי נוספים למערכות הקריטיות.
- ◆ שיפור אתר הבורסה (גרפים, הרחבת המידע וכו').

מתקן הגיבוי

- ◆ הגדרת נוהלי עבודה לתרחישים שונים של מעבר למתקן הגיבוי וביצוע בדיקות של תרחישים אלו בניסויי מתקן הגיבוי ובהתאם ללוח הזמנים למעבר לבניין החדש.
- ◆ ביצוע בדיקות מתקן גיבוי בעת המעבר לבניין החדש לאור העובדה שמתקן הגיבוי מהווה גיבוי נוסף של המערכות במעבר הבניין.

15.5 פעילות בינלאומית לשיווק הבורסה

פעילות זו נועדה להגדיל את המעורבות של משקיעים זרים בחברות הנסחרות בבורסה בת"א ולעודד רישום של חברות הייטק זרות בתל אביב. במסגרת הפעילויות אשר בוצעו בשנת 2012 עלה כי יש מודעות נמוכה בקרב המשקיעים הזרים בכל הנוגע להישגים של הכלכלה הישראלית ולכך שהמדדים המובילים של הבורסה תא-25 ות"א-100 מהווים שיקוף של הכלכלה הישראלית. שדרוג ישראל למעמד של שוק מפותח הביא להוצאת ישראל מהמדדים האזוריים המוכרים של חברות המדדים, שינה את מפת המשקיעים הזרים והציב בפני הבורסה והחברות הרשומות אתגר לא פשוט לשווק את השוק הישראלי לגופים מוסדיים גדולים אשר לא השקיעו עד כה בישראל ולדסקים של בתי השקעות מובילים המתמקדים בהשקעה לפי סקטורים ולא לפי מדינות.

קידום נושא בורסת הייטק בתל אביב מחייב הבאת מרכזיותו של סקטור הייטק בתל אביב למודעות של משקיעים זרים ושל חברות הייטק זרות, במטרה לעודד הן את משקיעי הייטק לפעול בבורסה בתל אביב והן את החברות הזרות לשקול הנפקה או רישום כפול בתל אביב.

תכנית השיווק הבינלאומי לשנת 2013

הפעילות הבינלאומית של הבורסה בשנת 2013 תתמקד בהגברת החשיפה של המשק הישראלי והבורסה בפני המשקיעים הזרים, בין השאר על-ידי הפעילויות הבאות:

- ◆ המשך הפעילות להכללת ישראל במדדים האירופאי של MSCI ו-FTSE.
- ◆ שיתוף פעולה עם בלומברג - יימשך שיתוף הפעולה עם חברת בלומברג, תוך מתן דגש מיוחד לחשיפה מוגברת של הכלכלה הישראלית ומדדי הדגל של הבורסה.
- ◆ כנסי משקיעים, יזומים ע"י הבורסה.

15.6 הדור החדש של מערכת המסחר

בשנת 2012 הושלם תהליך בחינה ומיפוי (Study Design) של מערכת המסחר של ספק בינלאומי גדול. בשנת 2013 יבוצע תהליך דומה עם ספק גדול נוסף עבור, מערכת המסחר המוצעת על ידו והתאמת המערכת לדרישות הבורסה. בסיומו של תהליך זה תקבל הבורסה אומדן של היקף העבודה הנדרש להקמת המערכת העתידית וכן את העלויות הכספיות שיהיו כרוכות בהקמתה ובתחזוקתה השוטפת של המערכת ותוכל להשוותו להצעה של הספק הראשון המצויה בידי הבורסה כתוצאה מהתהליך שבוצע איתו ב-2012. מאחר והעלויות הכרוכות בהחלפת מערכת המסחר הן כבדות ומדובר ברצפת הייצור העתידית של הבורסה, עולה הצורך לבחון יותר ממערכת אחת, טובה ככל שתהיה, ולבצע השוואה ביניהן. הדור הבא של מערכת המסחר יכול שיהיה מערכת משוכללת קנויה או מערכת משוכללת משודרגת. ההחלטה תתקבל בהתאם לצרכים, לביטחון באורך חיי המערכת ובהתאם לעלויות הצפויות. מערכת מסחר היא אמצעי ולא מטרה וברוח זו מתנהל תהליך הבדיקה.

15.7 תכנית אב למסלוקת הבורסה

מסלוקת הבורסה מהווה נדבך מרכזי בתכנית האסטרטגית של הבורסה וביכולת הבורסה להתמודד עם תחרות. על רקע זה הפכה המסלוקה בשנת 2012 למחלקה עצמאית. בשנה הקרובה תתבצע חשיבה אסטרטגית ארוכת טווח הכוללת, בין היתר, ניתוח ולימוד של ההתפתחויות והמגמות בשוק המסלוקות העולמי, הגדרת יעדים, קביעת מטרות וגיבוש תכנית פעולה רב-שלבית להשגת מטרות אלו. תכנית פעולה זו (להלן: "תכנית האב"), תכוון את מרכז העשייה של המסלוקה לשנים הבאות, ותשפיע על הפעולות שיבוצעו במסלוקה כבר בשנה הקרובה.

15.8 ניהול סיכונים

פתיחת חשבונות למסלוקות (מסלוקות הבורסה והמעו"ף) במערכת זה"ב בבנק ישראל. בשנת 2013 צפויה השלמת הליכי פתיחת החשבונות למסלוקת הבורסה ולמסלוקת מעו"ף במערכת זה"ב בבנק ישראל. פתיחת החשבונות תהווה אבן דרך בחיזוק יציבות המסלוקות, בכך שתייעל את הליכי הטיפול באירוע כשל של חבר ותקטין את הסיכונים הטמונים בהחזקת כספי קרנות הסיכונים בבנקים מסחריים. בשלב הראשון יפתחו החשבונות רק לצרכי טיפול בכשל, ולא יופקדו בהם כספי קרנות הסיכונים. במקביל תמשכנה המסלוקות להיערך לניהול הבטוחות במזומן בחשבונות שייפתחו במערכת זה"ב.

נוהל כשל חבר מסלקת הבורסה.

בשנת 2013 תפעל המסלקה ליישום ולהטמעת עקרונות נהל הכשל, שגובשו ואושרו בשנת 2012, ובכלל זה:

- ◆ עדכון חוקי העזר של המסלקה
- ◆ אפיון ופיתוח של כלי ממוחשב להדמיית הליכי הסליקה במועד כשל של חבר התייחסות לסוגיות פרטניות שטרם נמצא להן מענה במסגרת העקרונות.

נוהל כשל חבר מסלקת מעו"ף

גיבוש נהל כשל של חבר במסלקת מעו"ף.

קרו הסיכונים

המשך שכלול שיטת החישוב של קרו הסיכונים, ובכלל זה:

- ◆ ניטור מגמות (כגון: פעילות חריגה של חבר מסלקה במהלך התקופה הנבדקת), ביצוע מבחני קיצון ואיתור חריגים.
- ◆ בחינת הגדלת תדירות החישוב של קרו הסיכונים.
- ◆ בחינת מנגנון תוך יומי לבחינת החשיפה של המסלקה לחברי המסלקה, במהלך יום המסחר.

סקר סיכונים ודירוג של חברת תומס מורי

בשנת 2008 בוצע לראשונה סקר סיכונים ודירוג (רייטינג) של המסלקה על ידי חברת תומס מורי. תוצאות הסקר והדירוג של המסלקה עודכנו בביקור נוסף של סוקרי החברה, באוקטובר 2010. דירוג המסלקה נקבע, במועד זה, ל A+.

בפברואר 2013 ביקרו נציגי חברת תומס מורי וסקרו את השינויים שחלו במסלקה מאז ביקורם האחרון (2010) על מנת לבחון שינוי בדירוג המסלקה. לאחר הבחינה, נשאר הדירוג על A+.

16. דיון בגורמי הסיכון

הבורסה חשופה לסיכונים שהם פועל יוצא של הסביבה שבה היא פועלת, של ריבוי ומורכבות תהליכי העבודה והמערכות שנועדו להוציא לפועל את משימותיה, ושל המסגרת הרגולטורית המעגנת את פעילותה.

מדיניות ניהול הסיכונים של הבורסה היא נדבך חשוב במכלול הפעולות והאמצעים שעליה לנקוט על מנת לעמוד ביעדים ובמטרות שנקבעו לה. ניהול סיכונים הינו כלי בידי ההנהלה והדירקטוריון לזהות אירועים העלולים לפגוע בפעילות, להגדיר את רמת הסיכון, לפעול לצמצום הסיכונים ולחזק את מנגנוני הבקרה למניעתם.

קטגוריות הסיכון המרכזיות אליהן חשופה הבורסה הן: סיכונים אסטרטגיים, סיכונים פיננסיים וסיכונים תפעוליים. להלן פירוט לגבי כל אחת מן הקטגוריות:

16.1 סיכונים אסטרטגיים

חזונה האסטרטגי של הבורסה בת"א הוא לקדם את שוק ההון הישראלי ואת החברות הרשומות למסחר בבורסה, בארץ ובחו"ל, ואת המשקיעים המקומיים והזרים באמצעות אספקת תשתיות המתקדמות ביותר למסחר וסליקה, תוך שמירה על מצוינות וממלכתיות, ולמצב את הבורסה ואת ישראל כמרכז בינלאומי לרישום ולמסחר בחברות טכנולוגיה.

התכנית האסטרטגית של הבורסה, שעודכנה לאחרונה בדצמבר 2010, נבנתה על רקע השינויים המהותיים אשר חלו בשנים האחרונות בשוק ההון הישראלי, ובמפת הבורסות בעולם.

האיומים האסטרטגיים אליהם חשופה הבורסה נובעים מקשרי הגומלין של הבורסה עם הסביבה החיצונית שבה היא פועלת (רשויות שלטוניות, שוק ההון, חברי הבורסה, בורסות מתחרות, פלטפורמות מסחר אלטרנטיביות בארץ ובעולם, משקיעים זרים ומקומיים, התפתחויות מאקרו-כלכליות והשפעות גיאופוליטיות), ומהשפעתם הפוטנציאלית של קשרי גומלין אלו על השגת יעדיה האסטרטגיים.

במסגרת התוכנית האסטרטגית פועלת הבורסה בדרכים שונות על מנת להתמודד עם האיומים ולפעול להשגת היעדים האסטרטגיים האמורים. זאת, בין היתר, באמצעות: פעילות הבורסה לקידום שוק ההייטק, פיתוח מוצרים ושירותים חדשים, שכלול של מערכות המסחר והסליקה, שיווק מקומי ובינלאומי, שיתופי פעולה בינלאומיים ועוד.

16.2 סיכונים פיננסיים

הסיכון הפיננסי המרכזי של הבורסה נובע מהיותן של מסלקות הבורסה CCP (צד נגדי מרכזי – Central Counter Party) לעסקאות בניירות ערך (באמצעות מסלקת הבורסה) ולעסקאות בנגזרים (באמצעות מסלקת מעו"ף) המתבצעות בבורסה. הסיכון העיקרי לעניין זה הוא במקרה של כשל, בו חבר מסלקה שהינו צד לעסקה בבורסה אינו מסוגל לעמוד בהתחייבויותיו, ועל המסלקה להיכנס לנעליו ולעמוד בהתחייבויותיו כלפי חברי המסלקה שהם הצד השני לעסקה.

במרוצת השנים פיתחה הבורסה, בסיוע הרשויות הממלכתיות, מנגנונים שונים לניהול ולהפחתת הסיכונים הפיננסיים האמורים.

עיקרי מנגנונים אלו מפורטים להלן:

16.2.1 חקיקה בעניין יציבות המסלקות – בחוק ניירות ערך נקבע, בין השאר, כי שעבוד של ניירות ערך שניתן על ידי חבר מסלקה לטובת המסלקה יגבר על שעבודים לטובת צדדים שלישיים, אם למסלקה יש שליטה בניירות הערך באחת מהדרכים שנקבעו בחוק. כן נקבע בחוק כי מימוש שעבוד של ניירות ערך לטובת המסלקות יכול שיעשה על ידי המסלקה עצמה, בלא צו של בית משפט או של ראש הוצאה לפועל, כפוף לתנאים הקבועים בחוק. בנוסף, קובע חוק ניירות ערך כי חבר בורסה שרכש, בבורסה, ניירות ערך הנסלקים במסלקה, אינו זכאי לניירות הערך שרכש כאמור, אלא אם התקבלה במסלקה מלוא התמורה בעבורם.

לא התקבלה במסלקה מלוא התמורה בעבורם כאמור, תוקנה הבעלות בניירות הערך למסלקה. הכל כקבוע בחוק ניירות ערך.

- חבר בורסה שמכר בבורסה ניירות ערך הנסלקים במסלקה אינו זכאי לתמורה שנתקבלה בעת מכירתם, אלא אם העביר למסלקה את ניירות הערך שמכר כאמור.
- 16.2.2 קרנות סיכונים - מסלקות הבורסה הקימו קרנות סיכונים, אשר נועדו לשמש כמקור תשלום למקרה בו חבר מסלקה לא יוכל למלא את התחייבויותיו. חברי המסלקות משעבדים לטובת המסלקות בטוחות, כערובה לקיום חיוביהם כלפי המסלקות וכן להבטחת חלקם בקרן הסיכונים למקרה כשל של חבר אחר. סכום קרן הסיכונים של מסלקת הבורסה מתעדכן אחת לרבעון, והסתכם, נכון ל-31 לדצמבר 2012, בכ- 536 מיליון ש"ח. סכום קרן הסיכונים של מסלקת מעו"ף מתעדכן אחת לרבעון, והסתכם, נכון ל-31 לדצמבר 2012, בכ- 757 מיליון ש"ח. החל מדצמבר 2008 נדרש כל חבר במסלקת הבורסה ובמסלקת מעו"ף להפקיד 25% לפחות מחלקו בקרן הסיכונים במזומן. במרץ 2012 אישר דירקטוריון הבורסה מתודולוגיה חדשה לחישוב קרן הסיכונים של מסלקת הבורסה. קרן הסיכונים מחושבת לפי המתודולוגיה החדשה החל מאפריל 2012.
- 16.2.3 נזילות המסלקות - על מנת לספק למסלקות נזילות במקרה כשל של חבר, לשם קיום התחייבויותיהן כ-CCP, התקשרה כל אחת מהמסלקות בהסכם עם גוף פיננסי, לפיו, במקרה של כשל של חבר, כל אחת מהן תהיה רשאית לדרוש מהגוף הפיננסי האמור איגרות חוב ומק"מ שקיבלה מהחברים כבטוחות, והגוף הפיננסי מתחייב לרכוש אותן, בהתקיים התנאים הקבועים בהסכמים כאמור.
- 16.2.4 בטחונות שוטפים - בנוסף לקרן הסיכונים נדרשים חברי מסלקת מעו"ף להפקיד בטחונות בגין פעילותם בשוק הנגזרים. דרישת הביטחונות מחושבת בזמן אמת במערכת ממוחשבת (מב"ט) בהתאם לעסקאות שמבצע החבר במהלך המסחר. סך כל דרישת הבטחונות, ליום 31 בדצמבר 2012, בגין עסקאות בנגזרים, הסתכמה בכ- 3 מיליארד ש"ח.
- 16.2.5 יציבות והלימות ההון העצמי של חברי הבורסה - בשנת 2010 אישר דירקטוריון הבורסה מודל חדש להלימות הון ולנזילות של החש"בים. במקביל ליישום מודל ההון החדש פועלת הבורסה מול החש"בים להטמעת סטנדרטים של ממשל תאגידי, מיחשוב ותוכניות להמשכיות עסקית.
- 16.2.6 סליקה ב-VP - במרץ 2012 השלימה מסלקת הבורסה את המעבר לסליקת כל ניירות הערך הנסחרים בבורסה (למעט נגזרים) ביום T+1. השלב האחרון בפרויקט היה העברת המניות, כתבי האופציה וקרנות הנאמנות לסליקה ביום T+1. החל ממועד זה מתבצעת סליקת כל ניירות הערך ביום העסקים הבא שלאחר יום המסחר, תוך סנכרון מלא (DVP) בין סליקת ניירות הערך לסליקת התמורה הכספית בגינם.
- 16.2.7 נוהל כשל של חבר במסלקת הבורסה - בדצמבר 2012 אישר דירקטוריון הבורסה עקרונות עדכניים למדיניות ההתנהלות והתגובה של מסלקת הבורסה לכשל של חבר. עקרונות אלו עתידיים להוות בסיס לנוהל עדכני (שיהווה תחליף לנוהל הקיים כיום). הנוהל יובא לאישור מוסדות הבורסה במרוצת 2013.

פרוט נוסף לגבי ניהול הסיכונים הפיננסיים ראה באור 7 לדו"חות הכספיים.

16.3 סיכונים תפעוליים

הסיכון התפעולי (Operational Risk) מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הסיכון התפעולי של קבוצת הבורסה, כבכל תשתית פיננסית מרכזית, הוא סיכון המובנה בכל המוצרים ושירותים שמספקת קבוצת הבורסה לשוק ההון, ובכל הפעילויות, התהליכים והמערכות המאפשרות את פעילותה.

בכלליות, ניתן לסווג את הסיכונים התפעוליים של הבורסה לשלוש קטגוריות עיקריות:

16.3.1 סיכונים הקשורים במערכות המסחר והסליקה

פעילותן התקינה והרציפה של הבורסה ושל המסלקות תלויה במידה רבה בזמינות, שלמות, עדכניות ושרידות מערכות המחשוב שלה. שתי המערכות המרכזיות לעניין זה הן:

- מערכת המסחר ("רצף") – מערכת ממוחשבת למסחר רציף בכל ניירות הערך והנגזרים בבורסה, המבוססת על ספר פקודות ממוחשב, מולו פועלים כל המשקיעים.
- מערכת הסליקה - מערכת הסולקת את כל ניירות הערך הנסחרים בבורסה ביום T+1, כך שסליקת ניירות הערך וסליקת התמורה הכספית כנגדם מתבצעות בסינכרון מלא (DVP).

התממשות של סיכונים תפעוליים הקשורים במערכות המידע, בתשתיות המחשוב המרכזיות או בחיסיון המידע הקשור בהן, עלולה לפגוע בפעילות המסחר והסליקה ובפעילויות הנלוות אליהן, ולגרום לקבוצת הבורסה נזק כלכלי ותדמיתי.

הבורסה מתמודדת עם הסיכונים הקשורים במערכות המידע בדרכים שונות, וביניהן: גיבוש מדיניות, כתיבת נוהלי עבודה, מינוי פונקציות רלוונטיות, הפעלת מערכות התראה והגנה על מערכות המידע, ביצוע סקרי סיכונים במיגוון של נושאים הקשורים במערכות המידע ושימוש ביועצים חיצוניים ובמתודולוגיות בינלאומיות מתקדמות לניהול סיכוני מערכות המידע ואבטחת המידע.

בנוסף מפעילה הבורסה אתר גיבוי לשעת חירום, שמטרתו לספק מענה למקרים שבהם האתר הראשי של הבורסה לא מתפקד.

לצד כל אלה עוסקת הבורסה בשדרוג ופיתוח מתמיד של המערכות והתאמתן לצרכים המשתנים של הבורסה ולהתפתחות השינויים בכללי המסחר והסליקה, שאחד המאפיינים העיקריים שלהן הוא רמת אוטומציה גבוהה, מה שמקטין ממילא את הסיכון להתממשות סיכונים תפעוליים כתוצאה מכשל של הגורם האנושי.

16.3.2 סיכונים הקשורים בגורם האנושי

פעילות הבורסה מאופיינת בריבוי ובמורכבות של תהליכים תפעוליים, החיוניים להשגת יעדיה. השגת יעדים אלו מותנית במידה רבה בכשירותם המקצועית של עובדי הבורסה ובמחויבותם לבצע את המשימות המוטלות עליהם באמינות וביושרה. הסיכונים הרלוונטיים, לעניין זה, הינם כלהלן:

- סיכונים לאירועים שעלולים לגרום הפסד לקבוצת הבורסה כתוצאה מכשל תפעולי (הנובע מרשלנות, אי כשירות, מטעות או חוסר מקצועיות של הגורם האנושי).
- חולשה במערך הבקרה הפנימית, שעלולה לגרום, בין היתר, למעילה או הונאה.

על מנת להתמודד עם הסיכונים התפעוליים הקשורים בגורם האנושי מפעילה הבורסה מערך של בקורות פנימיות בכל המחלקות, התהליכים והפעילויות, המתוכננות כך שהן מבטיחות, במידת האפשר, כי פעילותן יעילה ואפקטיבית, כי המידע מלא ואמין ומסופק במועד, וכי הבורסה והמסלקות פועלות על פי הכללים שחלים עליהן.

מערך זה כולל, בין היתר: כללים המעוגנים בתקנון הבורסה, בהנחיות על פיו, ובחוקי העזר של המסלקות; עקרונות ומדיניות; נהלי עבודה; בקורות אוטומטיות ואנושיות; מדרג הרשאות לביצוע פעולות המוגדרות כבעלות סיכון תפעולי גבוה; וסקרי סיכונים המבוצעים מעת לעת בנושאים שונים. לצד זאת יש לציין כי קבוצת הבורסה מכוסה בפוליסת ביטוח בגין אחריות מקצועית.

סיכון תפעולי נוסף טמון באפשרות לשביתה מלאה או חלקית של עובדי הבורסה, המאוגדים בהסכם קיבוצי, וכן בשביתה של גופים שפעילות הבורסה תלויה בהם, כדוגמת בנק ישראל והבנקים שהינם חברי בורסה.

16.3.3 סיכונים הקשורים בהיותה של מסלקת הבורסה משמורת מרכזית לניירות ערך

בנוסף לביצוע הסליקה השוטפת משמשת מסלקת הבורסה גם כמשמורת מרכזית לניירות ערך (CSD - Central Securities Depository). במסגרת זו מנהלת המסלקה את רישומי מלאי ניירות הערך הרשומים למסחר בבורסה ומוחזקים בידי הציבור, ומעדכנת רישומים אלו בעקבות אירועים המשליכים על שינויים בהון.

בנוסף מטפלת המסלקה באירועי חברה (Corporate Actions) הקשורים לניירות הערך הרשומים למסחר בבורסה, מעבירה תשלומים וזכויות שונות למחזיקי ניירות הערך, ומאפשרת יישום של הסדרי חוב, ההולכים ומתגברים בעת האחרונה.

לנוכח פעילותה כמשמורת מרכזית לניירות ערך חשופה מסלקת הבורסה לסיכון משמורת (Custody Risk), דהיינו - סיכון תפעולי להפסד או לפגיעה בנכסים המוחזקים במשמורת כתוצאה מרשלנות, הונאה, ניהול גרוע או תיעוד לקוי.

מסלקת הבורסה מתמודדת עם סיכון המשמורת באופן הבא:

- ההליכים הקשורים ברישום מלאי ניירות הערך, עדכוני ההון המבוצעים במסלקה ותפעול אירועי החברה הנגזרים משירותי המשמורת מעוגנים בחוקי העזר של המסלקה.
- המסלקה מפעילה מערך של בקורות פנימיות שנועד לוודא את נאותות הרישום, התיעוד, והניהול של חשבונות ניירות הערך המופקדים במסלקה.

- בשנת 2012 אושר תקן חדש לבקר תפעולי על פעילות מסלקת הבורסה, שיאויש ברבעון השלישי של 2013.

16.4 ניהול סיכונים ברמה כלל-בורסאית (ERM)

בשנת 2010 הבורסה יצרה מפת סיכונים של הבורסה והמסלקות מתוך מטרה לשקף תמונת מצב לגבי מוקדי הסיכון, לדרג אותם לפי סדרי עדיפויות ולהגדיר את הגורמים האחראים לטיפול בהם.

מפת הסיכונים מהווה בסיס למנגנון לניהול סיכונים כולל (ERM), המאפשר לבורסה לנהל סיכונים בצורה מושכלת, באמצעות מתודולוגיה אחידה.

בשנים 2011 ו-2012 בוצע טיפול ראשוני במוקדי הסיכון המרכזיים שזוהו במסגרת מפת הסיכונים. תהליך זה יימשך גם בשנת 2013.

17. גילוי בדבר המבקרת הפנימית

1. פרטי המבקרת הפנימית

- המבקרת הפנימית של הבורסה, מסלקת הבורסה ומסלקת מעו"ף (להלן הבורסה) היא רו"ח שרון ויטקובסקי-טביב והיא מכהנת בתפקידה החל מ-15 באפריל 2011.
- על פי הודעת המבקרת הפנימית, היא עומדת בתנאים הקבועים למינויה על פי כל דין, לרבות על פי סעיף 146(ב) לחוק החברות ועל פי סעיפים 3 (א) ו-8 לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992.
- למבקרת הפנימית אין קשרים עסקיים מהותיים או קשרים מהותיים אחרים עם הבורסה או עם גוף קשור אליה.
- המבקרת הפנימית היא גורם חיצוני הנותן שירותים לבורסה באמצעות משרד "BDO זיו האפט יעוף וניהול בע"מ". המבקרת הינה שותפה במשרד ועומדת בראש מגזר ביקורת פנימית וניהול סיכונים במשרד.
- המבקרת ממונה כמבקרת הפנימית בחברות ובתאגידים שונים נוספים.

2. דרך המינוי

ועדת הביקורת של הבורסה בישיבתה מיום 7.4.2011 החליטה להמליץ לדירקטוריון הבורסה למנות את רו"ח שרון טביב ממשרד "זיו האפט" כמבקרת הפנימית של הבורסה לתקופה של שלוש שנים לאחר שבחנה מספר מועמדים.

דירקטוריון הבורסה בישיבתו מיום 14.4.2011 קיבל את ההמלצה והחליט למנות את רו"ח שרון טביב ממשרד "זיו האפט" כמבקרת הפנימית של הבורסה.

בדירקטוריון מסלקת מעו"ף ומסלקת הבורסה התקבלה החלטה כאמור ביום 5.5.2011.

3. זהות הממונה על המבקרת הפנימית

דירקטוריון הבורסה, בישיבתו מיום 11.10.2001 החליט כי הממונה הארגוני על המבקר הפנימי יהיה יו"ר הדירקטוריון.

4. תכנית העבודה

- תכנית עבודת הביקורת הפנימית לבורסה ולמסלקות הינה רב-שנתית בגין התקופה: רבעון רביעי 2011 ועד שנת 2016 (כולל).
- קביעת התכנית בוצעה על סמך סקר מקדים שערכה המבקרת לקביעת יעדי הביקורת הפנימית הרב-שנתית.
- הגורמים המעורבים בקביעת תכנית העבודה הינם הנהלת הבורסה וועדת הביקורת של הדירקטוריון.
- תכנית עבודת המבקרת מובאת בפני ועדת הביקורת של הדירקטוריון ולאחר שזו מאושרת על ידו, נמסר עליה דיווח לדירקטוריון הבורסה.
- ועדת הביקורת חייבת לאשר כל שינוי בתכנית העבודה.

5. היקף העסקה

להלן היקף הביקורת שהתבצעה בשנת 2012 באמצעות המבקרת הפנימית (שעות עבודה):

בורסה	בחברות הבנות	סה"כ
590	240	830

6. עריכת הביקורת

על פי הודעת המבקרת הפנימית, הביקורת הפנימית נערכת בהתאם לתקני ביקורת פנימית מקובלים, לרבות תקני לשכת המבקרים הפנימיים העולמית (IIA), ולפי הנחיות מקצועיות.

7. גישה למידע

למבקרת הפנימית הומצא כל מסמך וכל מידע שברשות הבורסה הדרוש לצורך ביצוע תפקידה ולמבקרת ולצוותה ניתנת גישה חופשית ומתמדת למידע.

8. דוח המבקרת הפנימית

- דוחות הביקורת נערכים ומוגשים בכתב.
- הדוחות מוגשים למנכ"ל, לחברי ועדת הביקורת וליו"ר הדירקטוריון.
- להלן רשימת הדוחות שנדונו בוועדת הביקורת במהלך שנת 2012:

נושא הדוח	מועד הגשת הדוח הסופי	מועד הדיון בוועדת הביקורת
מיפוי תהליכים במסלקת הבורסה	5/3/2012	19/4/2012
ביקורת בנושא עדכון נתוני חברה רשומה	5/3/2012	5/4/2012
ביקורת ביחידת הקשר עם חברות	6/6/2012	28/6/2012
ביקורת בנושא ביטחונות שוטפים במסלקת המעו"ף	6/6/2012	28/6/2012
ביקורת בנושא רישום ניירות ערך ועדכוני הון במסלקת הבורסה	12/9/2012	27/9/2012

9. תגמול

תגמול המבקרת הינו על פי תעריף קבוע לשעת עבודה ממוצעת, העומד על 230 ₪ לשעה.

18. הרכב דירקטוריון הבורסה

הרכב דירקטוריון הבורסה נקבע בחוק ניירות ערך כלהלן :

- ♦ 7 דירקטורים שיבחרו חברי הבורסה, כפי שנקבע במסמכי ההתאגדות של הבורסה.
- ♦ 5 דירקטורים חיצוניים שימונו על ידי ועדת מינויים כקבוע בחוק ניירות ערך, ועל דעת יו"ר רשות ניירות ערך.
- ♦ דירקטור שימנה שר האוצר.
- ♦ דירקטור שימנה נגיד בנק ישראל.
- ♦ יו"ר הדירקטוריון, שיבחר הדירקטוריון על דעת יו"ר רשות ניירות ערך, שיתקיימו בו תנאי הכשירות של דירקטור חיצון.
- ♦ המנהל הכללי של הבורסה שיבחר הדירקטוריון שיתקיימו בו תנאי הכשירות של דירקטור חיצון. בהתאם לחוק ניירות ערך, למנהל הכללי של הבורסה אין זכות הצבעה בדירקטוריון.

הרכב דירקטוריון הבורסה הינו כלהלן:**שאל ברונפלד - יו"ר הדירקטוריון**

- B.A בכלכלה וסטטיסטיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים.
- M.A בכלכלה ומינהל עסקים, האוניברסיטה העברית בירושלים.
- M.A בהצטיינות יתרה, בתוכנית ללימודי בטחון, אוניברסיטת תל-אביב.
- יו"ר דירקטוריון של הבורסה ומסלקותיה.
- חבר בוועדה המייעצת לענייני בנקאות, בנק ישראל.
- מרצה מהחוף בפקולטה לניהול, אוניברסיטת תל-אביב.

אלדד פרשר

- B.A במינהל עסקים, האוניברסיטה העברית בירושלים.
- M.B.A במינהל עסקים, האוניברסיטה העברית בירושלים.
- סמנכ"ל, מנהל החטיבה הפיננסית, בבנק מזרחי טפחות בע"מ.
- דירקטור בבנק מזרחי-טפחות הנפקות (יו"ר), בנק מזרחי נ(UMB)-שוויץ (יו"ר), UMOHC (יו"ר) + חברות לא פעילות (UMII, UMTDAM, UMTBS).

אלעד בנבגי

- B.A במשפטים, אוניברסיטת בר אילן.
- M.B.A במינהל עסקים בבית הספר למוסמכים במינהל עסקים, אוניברסיטת תל-אביב.
- מנכ"ל אקסלנס נשואה שירותי בורסה בע"מ.
- מנכ"ל א. שחר יוזמה.
- דירקטור באיזופ אקסלנס שרותי בורסה.

אנדרו אביר

B.A בכלכלה ומדעי המדינה, אוניברסיטת אוקספורד, אנגליה.
 M.B.A במינהל עסקים, האוניברסיטה העברית.
 מנהל חטיבת השווקים בבנק ישראל.

אסתר לבנון

B.Sc במתימטיקה ופיזיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים.
 M.Sc במתמטיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים.
 לימודים לתואר Ph.D בחקר ביצועים, בפקולטה להנדסת תעשייה וניהול, הטכניון-חיפה.
 קורס ניהול בכיר-אוניברסיטת הרווארד, ארה"ב.
 מנכ"ל הבורסה, דירקטורית במסלוקת הבורסה ובמסלוקת מעו"ף ויו"ר הדירקטוריון של משרדי הבורסה לניירות ערך בע"מ.

אפרים אברהם

חבר הנהלה - ראש אגף ניהול פיננסי, בנק אגוד.
 יו"ר חברת אגוד כספים בע"מ.
 דירקטור ב-א.ש.י-אגוד השקעות ויעוץ בע"מ, אגוד שוקי הון והשקעות בע"מ, אגוד כספים בע"מ ואגוד הנפקות בע"מ.

ברכה ליטבק - דירקטור חיצון

B.A במשפטים, אוניברסיטת תל-אביב.
 M.B.A במינהל עסקים, Kellog-Recanati.
 דירקטורית ויועצת לחברות.
 דירקטורית בחלל תקשורת בע"מ, נ.ר. ספאנטק תעשיות בע"מ, בית הזהב בע"מ, ליטבק שי-
 דר שרותי יעוץ בע"מ.
 דירקטורית במסלוקת הבורסה ובמסלוקת מעו"ף.

גתית גוברמן - דירקטור חיצון

B.Sc במתימטיקה כלכלה וצירופים, האוניברסיטה העברית בירושלים.
 M.A בכלכלה, האוניברסיטה העברית בירושלים.
 M.B.A במינהל עסקים, האוניברסיטה העברית בירושלים.
 LLB במשפטים, האוניברסיטה העברית בירושלים.
 מנהלת כספים במיקרונט בע"מ (עד 8/2012).
 דירקטורית ויועצת למשרד עורכי דין.
 דירקטורית בצ'אם מוצרי מזון, רובוגרופ ט.א.ק בע"מ, ג'קדה בע"מ.
 דירקטורית במסלוקת מעו"ף ובמסלוקת הבורסה.

דוד שלכט - דירקטור חיצון (חדל לכהן ביום 8.12.12)

B.sc בהנדסה כימית, הטכניון, חיפה.

M.B.A במינהל עסקים (התמחות במימון), אוניברסיטת תל-אביב.

חברות בדירקטוריונים של חברות נסחרות בארץ ובחו"ל וחברות פרטיות (סלאפס) בתחום מדעי החיים: קבוצת תיא לתקשורת בע"מ, איזיציפ סמיקונדקטורס בע"מ, סינרון מדיקל בע"מ, סינרון ביוטי בע"מ, מזור רובוטיקס בע"מ, ביוקנסל טרפיוטיקס בע"מ, RBT בע"מ. דירקטור במסלקת הבורסה. דירקטור במסלקת מעו"ף.

הילה בן-חיים

B.A בכלכלה עם התמחות בחשבונאות (רואת חשבון), אוניברסיטת בן גוריון.

M.B.A במינהל עסקים עם התמחות במימון, האוניברסיטה העברית בירושלים.

סגנית בכירה לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.

זאב חיו (החל מ-29.11.12)

B.A חשבונאות כלכלה, אוניברסיטת תל-אביב.

מנהל אגף שרות למנהלי נכסים פיננסיים, בנק הפועלים.

מנהל אגף שירותי תפעול בשווקים פיננסיים, בנק הפועלים.

מנכ"ל ודירקטור בפועלים החזקות פיננסיות, דירקטור בחברה לרישומים של בנק הפועלים, במישור פועלים, בתבואות פועלים, בשורש פועלים, יו"ר ודירקטור בחברות הפיננסיות: פועלים שקד ובפועלים אגוז.

חנה פרי-זן (חדלה לכהן ביום 6.9.12)

B.A בכלכלה וסטטיסטיקה, האוניברסיטה העברית בירושלים.

לימודי מוסמך במינהל עסקים, האוניברסיטה העברית בירושלים.

משנה למנכ"ל בנק הפועלים. מנהלת חטיבת נכסי לקוחות.

דירקטורית בחברות הבאות: פועלים שרותי נאמנות בע"מ, Poalim Asset Management (UK) Limited, Poalim Asset Management (Ireland) Limited, Poalim Global Multi Manager 20 Plc, Poalim Global Manager 50 Plc, Poalim Global Multi Manager 70 Plc, Poalim Global Manager 90 Plc, Poalim Asset Pam Holdings Ltd, Poalim Asset Management Plc

חברת הועד המנהל בבלט הישראלי הקלאסי, באגודת ידידי מכון ויצמן בישראל, באגודת ידידי מוזיאון ישראל, בפסטיבל כפר בלום, באגודת ידידי מכללת נתניה, באתגרים, במכללת תל חי-חברת הועד המנהל ויו"ר ועדת הביקורת של הועד המנהל וחברה בחבר הנאמנים באוניברסיטת חיפה.

יורם סירקיס

B.A בכלכלה וחשבונאות (רואה חשבון), האוניברסיטה העברית בירושלים.

M.B.A במינהל עסקים, האוניברסיטה העברית בירושלים.

ראש חטיבת ניהול נכסי לקוחות בבנק הבינלאומי.

דירקטור ביובנק (יו"ר) ובחברה לרישומים של הבנק הבינלאומי.

דירקטור במסלקת מעו"ף.

יצחק חלמיש (החל מ-9.12.12) - דירקטור חיצון

L.L.B במשפטים, מכללת נתניה.

M.A במשפטים, אוניברסיטת בר אילן.

MSc במינהל עסקים - חקר ביצועים, אוניברסיטת תל אביב.

BSc במתמטיקה, פיזיקה ומדעי המחשב, האוניברסיטה העברית בירושלים.

מנהל חברות.

דירקטור בחברות פרטיות: י. חלמיש אחזקות בע"מ, אחים בויאר חברה להשקעות ולמסחר

בע"מ, הילת שוהם בע"מ, מכללה אקדמית נתניה.

דירקטור בחברה ציבורית- חברת ערד השקעות ופיתוח תעשייה בע"מ.

דירקטור במסלקת מעו"ף ובמסלקת הבורסה.

לינדה בן שושן - דירקטור חיצון

B.A בכלכלה וסוציולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים.

M.B.A במינהל עסקים, התמחות במימון ובנקאות, האוניברסיטה העברית בירושלים.

מנכ"ל חברת אלומיניום קונסטרוקטיב.

מרצה במכללה למינהל ויועצת אסטרטגית.

דירקטורית (דח"צ) בקרן השתלמות "רום" (קרן השתלמות ייעודית לעובדי העיריות במדינת

ישראל, בעגור (קרן השתלמות למורים ולמורות), בחברת אלוני חץ.

דירקטורית במסלקת מעו"ף.

נעמי זנדהאוז

B.A במשפטים, אוניברסיטת תל אביב.

יועצת משפטית ראשית של בנק לאומי, חברת הנהלה.

דירקטורית בחברה לניהול קופות התגמולים והפיצויים של עובדי בנק לאומי.

ענת פרומקיס

B.A במינהל עסקים, שיווק ומימון, המכללה למינהל.

M.B.A במינהל עסקים, אוניברסיטת בן גוריון.

מנכ"ל מגדל שרותי בורסה.

ד"ר רון מלכא - דירקטור חיצון

B.A בכלכלה ומינהל עסקים, אוניברסיטת בר אילן.

M.B.A במינהל עסקים (התמחות במימון), אוניברסיטת בר אילן.

Ph.D בכלכלה (התמחות במימון), אוניברסיטת בר אילן.

מרצה ויועץ פיננסי.

דירקטור במסלקת הבורסה ובמסלקת מעו"ף.

19. נושאי משרה בכירים בשנת 2012

שם ותואר	בתפקיד	מ-	השכלה
אסתר לבנון - מנכ"ל	מנהל כללי	2006	מתמטיקה ופיסיקה - האוניברסיטה העברית בירושלים B.Sc מתמטיקה - האוניברסיטה העברית בירושלים M.Sc לימודים לתואר Ph.D בחקר ביצועים, בפקולטה להנדסת תעשייה וניהול, הטכניון-חיפה קורס ניהול בכיר-אוניברסיטת הרווארד, ארה"ב
יוני שמש משנה למנכ"ל	מנהל מחלקת טכנולוגיות מידע ותפעול	2006	מדעי המדינה וסוציולוגיה - אוניברסיטת ת"א קורס ניהול בכיר- אוניברסיטת הרווארד, ארה"ב B.A
יוסי טרייסטר סמנכ"ל בכיר	מנהל מחלקת מינהל וכספים	1982	כלכלה ומינהל עסקים - אוניברסיטת בר אילן מינהל עסקים- האוניברסיטה העברית בירושלים B.A M.B.A
יוסי לוי סמנכ"ל בכיר	מנהל מחלקת חברים ופיקוח	2001	כלכלה - אוניברסיטת ת"א כלכלה - אוניברסיטת ת"א B.A M.A
חגית נאמן, עו"ד סמנכ"ל בכיר	מנהלת המחלקה המשפטית ומזכירת החברה	1993	תואר ראשון במשפטים - אוניברסיטת ת"א L.L.B תואר שני במשפט מסחרי - אוניברסיטת ת"א L.L.M קורס ניהול בכיר- אוניברסיטת הרווארד, ארה"ב
חני שטרית בך סמנכ"ל בכיר	מנהלת המחלקה הכלכלית	7/2011	כלכלה וסוציולוגיה - האוניברסיטה העברית בירושלים מינהל עסקים - האוניברסיטה העברית בירושלים B.A M.B.A
אורלי גרינפלד סמנכ"ל בכיר	מנהלת מחלקת הסליקה	3/2012	כלכלה - אוניברסיטת ת"א מנהל עסקים - אוניברסיטת בן-גוריון B.A M.B.A
ראובן גולדנברג סמנכ"ל בכיר	מנהל מחלקת מסחר ונגזרים	3/2012	כלכלה - אוניברסיטת ת"א מנהל עסקים, אוניברסיטת ת"א BA M.B.A

נספח א'**הצהרת המנהלת הכללית**

אני, אסתר לבנון, מצהירה כי :

1. בחנתי את הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוחות של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן - התאגיד) לשנת 2012 ואת הדוח לגבי הארועים והשינויים שחלו במצב ענייני החברה ושהשפיעו על הדוחות בשנת 2012 (להלן - הדוחות).
2. לפי ידיעתי, הדוחות אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות שבהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות.
3. לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוחות משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות.
4. גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון ולועדת הביקורת של דירקטוריון התאגיד, בהתבסס על הערכתי העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי :
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולתו של התאגיד לאסוף, לעבד, לסכם או לדווח על מידע כספי באופן שיש בו להטיל ספק במהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין ; וכן-
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת המנהלת הכללית או מי שכפוף לה במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי.
5. אני, לבד או ביחד עם אחרים בתאגיד :
 - א. קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם של בקרות ונהלים תחת פיקוחי, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לתאגיד, ולרבות חברות מאוחדות שלו כהגדרתן בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התשי"ע 2010, ומובא לידיעתי על ידי אחרים בתאגיד ובחברות המאוחדות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות ; וכן-
 - ב. קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם של בקרות ונהלים תחת פיקוחי, המיועדים להבטיח באופן סביר את מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין, לרבות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

ג. הערכתי את האפקטיביות של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי, והצגתי בדוח זה את מסקנות הדירקטוריון וההנהלה לגבי האפקטיביות של הבקרה הפנימית כאמור למועד הדוחות.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אסתר לבנון
מנכ"ל

תאריך

הצהרת נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים

אני, יוסי טרייסטר, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוחות של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן - התאגיד) לשנת 2012 (להלן - הדוחות).
2. לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים והמידע הכספי האחר הכלול בדוחות אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות שבהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות.
3. לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוחות משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות.
4. גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון ולועדת הביקורת של דירקטוריון התאגיד, בהתבסס על הערכתי העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי ככל שהיא מתייחסת לדוחות הכספיים ולמידע הכספי האחר הכלול בדוחות, העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולתו של התאגיד לאסוף, לעבד, לסכם או לדווח על מידע כספי באופן שיש בו להטיל ספק במהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין; וכך-
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת המנהלת הכללית או מי שכפוף לה במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי.
5. אני, לבד או ביחד עם אחרים בתאגיד:
 - א. קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם של בקרות ונהלים תחת פיקוחי, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לתאגיד, לרבות חברות מאוחדות שלו כהגדרתן בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התשי"ע 2010, ככל שהוא רלוונטי לדוחות הכספיים ולמידע כספי אחר הכלול בדוחות, מובא לידיעתי על ידי אחרים בתאגיד ובחברות המאוחדות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות; וכך-
 - ב. קבעתי בקרות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם של בקרות ונהלים תחת פיקוחנו, המיועדים להבטיח באופן סביר את מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין, לרבות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

ג. הערכתי את האפקטיביות של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי, ככל שהיא מתייחסת לדוחות הכספיים ולמידע הכספי האחר הכלול בדוחות למועד הדוחות. מסקנותיי לגבי הערכתי כאמור הובאו בפני הדירקטוריון וההנהלה ומשולבות בדוח זה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

יוסי טרייסטר, סמנכ"ל בכיר
מנהל מחלקת מינהל וכספים

תאריך